batio quędã eſt in pñti,cõſummatio & plenitudo in fu-
turo manet.Verũtñ licet maneat poſt aquam, & ſangui-
nẽ ſpũs(aqua quippe & ſanguis regnũ dei non poſſide-
bunt(interim tñ aut uix aut nullo mõ inuenire eſt ſpm̃
ſine illis:qm̃ hi tres,inquit,unũ ſunt:ut quolibet ex his
tribus deficiente,adeſſe cætera nõ preſumas.Simul uerò
iuncta teſtimonia iſta credibilia facta ſunt nimis: nec po-
terit cui in terris ſuppetũt hæc,carere teſtimonio uel in
cælis.Confitet̃ dei filiũ corã hoib⁹ nõ uerbo neq; lingua
ſed opere & ueritate:& filius quoq; cõfitebit̃ eũ corã an-
gelis dei.An uerò ei deeſſe poterit in teſtimonio pr̃ cui
filiũ uideat atteſtantẽ? Sine dubio cõfitebit̃ & ipſe quod
uiderit in abſcondito.Sed neq; ſpũs quidẽ à patre filioq;
diſſentiet qppe qui patris filijq; ſit ſpũs. Deniq; quonã
modo careat teſtimonio eius in cælo,q habere illud me-
ruit & in terra? Tres ergo ſunt qui teſtimoniũ dãt in cæ-
lo:pater,& filius,& ſpũſſanctus.Et ne quã fortè diſſonã-
tiam ſuſpiceris:hi tres unũ ſunt.Magnũ pfectò habituri
ſunt teſtimoniũ quos in cælo pr̃ ſuſceperit tanquã filios
& heredes: filius aſciuerit tanquã fratres & cohæredes:
ſpũſſanctus adhærẽtes deo unũ ſpiritum faciat eſſe cũ eo.
Eſt enim ſpiritus ipſe indiſſolubile uinculum trinitatis:
per quẽ ſicut pater & filius unum ſunt: ſic & nos ſumus
in ipſis:eo miſerante,qui pro diſcipulis hoc ipſum orare
dignatus eſt Ieſu chriſto domino noſtro.

De ijſdẽ teſtimonijs. Sermo.II.unde ſupra.

EX epiſtola beati Ioãnis hodie nobis eſt lectio
recitata in qua diſcimus teſtimoniũ dari tri-
plex in cælo triplex in terra.Et quidem p meo
ſapere illd' ſtabilitatis,hoc reparatiõis ẽ ſignũ
illud angelos:iſtud homines,illud beatos à miſeris: iſtud
iuſtos diſcernit ab impijs. Angelis ſiquidẽ qui in prima
illa preuaricatiõe ſupbiẽte lucifero i ṽitate ſteterũt: me-
rito teſtimoniũ phibet uſio trinitatis:hoibus quos diui-
na miſ̃atio ſaluat ſpũs,aqua,& ſanguis.Quidni phibeat
teſtimoniũ pater à qbus honorat⁹ eſt ut pater? Tibi ue-
Mal.1. rò malignè ſic loquitur.Si ergo ego pater ubi eſt honor
meus? Careas omnino neceſſe eſt teſtimonio patris: cui⁹
tibi gloriã uſurpare conaris:nõ honorare eũ cupiẽs: ſed
Eſai.14. æquare.Sedebo,inquit,in mõte teſtamẽti,& filijs ero al-
tiſſimo.Ita ne mõ creat⁹,patri ſpũum cõſedebis? Et cer-
Pſal.109 tè necdũ tibi dixit.Sede à dextris meis. Si neſcis ô impu-
dẽs unigenit⁹ ille eſt cui æterna gñatiõe pr̃is æqualitas
collata eſt & cõſeſſus? Tu rapinam cogitans eſſe æqualis
deo:filio gloriã inuides gloriã quaſi unigeniti à pr̃e:ut
ne ab ipo quidẽ teſtimonium merearis habere. An uerò
poterit deteſtato à pr̃e & filio utriuſq; ſpiritus atteſtari?
Abominat̃ ſuperbũ pfectò & inquietum,q ſup quietũ &
humilẽ reqeſcet amator pacis,& unitatis cõſecrator, ad-
uerſum te p pace & unitate zelatur.Quid mirũ frẽs ſi ti-
mem⁹ ne fortè puſillã hãc uineã dñi depaſci ſinglaris fe-
rus icipiat? Quãtos em̃ celeſtis uineæ palmites pria illa
ſinglaritas cõculcauit? Sed fortè ſupbiã quidẽ in eo fa-
cile aduertiſtis:nõ aũt ſinglaritatẽ. Dico ergo.Vbi ſta-
bat uniuerſitas angelorũ nunqd caruit ſinglaritatis ui-
tio,q ſedere uelle pſumſit? An fortè q̃ritis unde mihi no
ta ſit hæc ſtatio angelorum? Duos teneo idoneos teſtes:
quorũ uterq; qd' uidit hoc teſtat̃.Vidi dñm ſedentẽ (ait
Eſaiæ.6. Eſaias):Seraphin aũt ſtabãt.Et Daniel:milia,inquit,mi-
Dani.7. liũ miniſtrabãt ei & decies cẽtena milia aſſiſtebant ei. An
& tertiũ deſideratis,ut i ore triũ teſtiũ ſtet omne uerbũ?
Aplm pfero q uſq; ad tertiũ raptus eſt celũ:& rediẽs lo-
Heb.1. quebatur.Nonne oẽs adminiſtratorij ſunt ſpũs? Siccine
ubi ſtãt oẽs,uniuerſi miniſtrãt:tu pacis inimice ſedebis?
Planè cõtriſtas ſpiritum,qui habitare facit unius moris
in domo.Offendis charitatem: quia ſcidis unitatẽ: rũpis
uinculũ pacis. Merito proinde angelorum, qui ſuũ nec
ordinem,nec domiciliũ relinquere,charitati, unitati, &
paci ſpiritus atteſtat̃:à quo ſanè tua & inuidia & ſingla-
ritas & iquietudo reprobat̃.Et hoc quidẽ de eo teſtimo-
nio quod dat̃ in cælis.Eſt & aliud quod datur in terra ad
diſcernẽdos utiq; qui in ea ſunt exules ab indigenis:hoc
eſt cæli ciues à ciuibus babylonis.Quãdo enim ſine teſti
monio electos ſuos deſerat deus? Aut certè quæ nãcis cẽ
poterat conſolatio inter ſpem & metũ ſolicitudine anxia
fluctuantibus ſi nullũ omnino electionis ſuæ habere teſti
monium mererẽtur? Nouit dñs qui ſunt eius:& ſolus ip-
ſe ſcit quos elegerit à principio.Quis uerò ſcit hominũ ſi
eſt dignus amore uel odio? Quod ſi ut certũ eſt certitudo
nobis oĩno negat̃: nunquid nõ tanto delectabiliora erũt
ſi qua fortè electiõis huius ſigna poſſim⁹ inuenire? Quã
enim requiem habere poteſt ſpirit⁹ noſter dum prædeſti-
nationis ſuæ nullũ adhuc teſtimoniũ tenet? Fidelis proi-
de ſermo & omni acceptione dignus: quo ſalutis teſtimo
nia cõmẽdãtur. Hoc ſanè uerbo & electis cõſolatio mini
ſtratur,& ſubtrahitur reprobis excuſatio.Cognitis ſiqui
dem ſignis uite:quiſquis hæc negligit: manifeſte conuin
citur in uano accipere animam ſuam & pro nihilo habere
terrã deſiderabilem comprobat̃.Tres ſunt,inquit.qui te-
ſtimoniũ dãt in terra:ſpiritus,aqua,& ſanguis.Scitis fra-
tres quia in primo homine peccauimus oẽs:in ipſo etiam
cecidimus uniuerſi.Cecidimus ſanè in carcerem:luto pa-
riter & lapidibus plenum.Exinde iacebamus captiui:in-
quinati cõquaſſati donec uenit deſideratus gẽtibus:qui
nos redimeret , ablueret, adiuaret. Hic eſt enim qui ſan-
guinem proprium dedit in redẽptionem aquã ſimul pro-
duxit de latere ſuo in ablutionem:emiſit deinde de excel-
ſo ſpm̃ ſuum qui adiuuaret infirmitatem noſtram.Vis er-
go noſſe an hæc aliqd opentur in te ne fortè reus ſis ſan
guinis dñi quem euacuas quãtũ in te eſt ſed & aqua ipſa
quæ debuerat mundare in ſordibus permanẽti iudicium
damnationis accumulet ſpũs quoq; cui reſiſtis nõ liberet
maledictum à labijs ſuis? Cauendum em̃ ne ſint tibi hæc i
fructuoſa quæ neceſſario eſſent pariter & damnoſa.Quis
eſt autem qui teſtimonium habet effuſi non ſine cauſa ſan
guinis chriſti niſi qui continet à pctis? Seruus enim pcti
eſt q pctm̃ facit: ut ſi deinceps cõtinere potuerit & iugum
abijcere miſeræ ſeruitutis certiſſimum ſit teſtimoniũ re-
dẽptionis:quã operat̃ ſine dubio ſanguis chriſti.Verum
ne ſufficit pctõri cõtinẽtia:ſi nõ etiã aſſit pnĩa. Habet er-
go & ab aqua teſtimoniũ:q laborat in gemitu ſuo lauans
p ſingulas noctes lectũ ſuũ.Sicut enĩ ſanguis ille redemit
ut nõ regnet pctm̃ in nr̃o mortali corpe : ſic aqua illa ab-
luit ab his pctis q̃ cõmiſimus ante.Sed qd erit ꝙ lõgo ca-
thenarũ uſu & carceris habitatiõe crudeli,cõfracti ſum⁹,
atq; colliſi defecimus in uia uitæ? Inuocem⁹ ſpm̃ uiuifica
torẽ & adiutorẽ:cõfidẽtes q̃a dabit pater q eſt i cælis ſpm̃
bonũ petẽtib⁹ ſe.Sane nouum ſuperueniſſe ſpiritum cer
tiſſime conuerſatio noua teſtatur.Iã ut breuiter repetã:à
ſanguine & aqua & ſpũ habere eſt teſtimoniũ:ſi contines
a pctis:ſi dignos agis pœnitẽtiæ fruct⁹:ſi facis opa uitæ.

In Rogationibus de tribus panibus. B

QVis ueſtrum habebit amicum &c.Quid eſt ꝙ Luc.18.
amicum unũ perhibet aduenisse nec tamẽ cõ-
tentus eſt quærere panem unum? Putaſnè tam
uoracem æſtimabat amicum:ut non poſſet uni
ſufficere panis unus? Nam uni quidem tres apponere pa-
nes inconſequens omnino uidetur.Puta ergo cum uxore
& mancipio hominem aduenisse: ut ſuum cuiq; panẽ ap-
ponere uelit amicus.Ego quidem amicum uenientem ad
me:non aliũ intelligo quàm meipſum.Nemo quippe cha
rior mihi:nemo germanior eſt. Ad me ergo de uia uenit
amicus:cum tranſitoria deſerens ad cor redeo ſicut ſcri-
ptum eſt.Redite preuaricatores ad cor.Deinde tunc ue-
rè ſibi quiſquis amicus eſt:cum de uia redit. quoniã qui Eſa.46.
diligit iniquitatem odit animam ſuam.A die itaq; cõuer
ſionis meæ:de uia ad me uenit amicus. Venit de regione
lõginqua:ubi paſcere porcos & ipſorum ſiliquas inſatia
biliter eſurire ſolebat. Venit fame laborans:cõfectus ine
dia:attenuatus ieiunio. Venit neceſſe habens inuenire
amicum:ſed heu me:pauperem elegit hoſpitem: & uacuũ
ingredit̃ habitaculum.Quid faciam huic amico miſero&
miſerabili?

miſerabili? Oĩno em̃ nõ habeo qd' ponã ãte illũ.Fateor
amicus eſt:ſed ego mẽdicus.Quid ueniſti ad me amice in
neceſſitate tãta: Nõ ſum medicus,& non eſt in domo mea
panis.Feſtina,inqt,diſcurre:ſuſcita amicũ tuum illum ma
gnũ:quo maiorẽ dilectionẽ nemo habet:ſed neq; ſubſtan
tiã ampliorẽ.Quære:pete:pulſa:q̃a oĩs q̃ q̃rit inuenit:& q
Mat.7. petit accipit,& pulſanti aperiet̃.Clama & dic:amice com
moda mihi tres panes. C Qui ſunt iſti panes fratres? Vti
nã mereamur accipere eos.Forte em̃ & ipos nemo ſcit:ni
ſi q accipit.Credo tñ petendos nobis eſſe tres pãnes:ueri
tatis,charitatis,fortitudinis.His tribus egere me fateor:
uenientẽ ad me amico de uia:uenientẽ aũt ut dixi cũ uxore
& mãcipio.Deficit quippe rõ mea(ipẽ eſt em̃ uir)p̃ igno
rãtia ueritatis:lãguet & uolũtas, p̃ inedia affectiõis:infir-
matur caro præ inopia fortitudinis Nã & rõ minus intel
ligit q̃ agẽda ſunt:& uoluntas minus diligit intellecta:&
ad hæc etiam corpus quod corrũpitur aggrauat aĩam:ut
nõ q̃cũq; uolum⁹ illa faciam⁹.Aruit cor meũ etiã & corp⁹
meũ:quia oblit⁹ ſum comedere panẽ meũ.Neq; em̃ pate-
rer hunc defectũ,ſi iugiter exercitata eſſet ratio i inquiſi
tione ueritatis:uoluntas in deſiderio charitatis : caro in
operatione uirtutis.Commoda ergo mihi amice tres pa-
nes:ut intelligam:ut diligam:ut faciam uolũtatem tuam.
p̃s.29. Sic em̃ uiuitur:& in talibus uita ſpiritus mei:dicẽte ſcri-
ptura.Quoniam uita in uoluntate eius.

In aſcẽſione dñi de euangelica lectione.
Sermo. I.

Mat.16. REcũbẽtibus ũdecim diſcipulis apparuit
illis Ieſus.Apparuit uerè benignitas &
humanitas ſaluatoris.Multã em̃ fiduciã
præſtat:ꝙ libẽti⁹ aſſit oratiõi incũbẽtib⁹
qm̃ nec recũbẽtib⁹ qdẽ dedignat̃ adeſſe.
Apparuit,inquã benignitas ei⁹ q cogno
uit figmẽtũ noſtrũ:nec dedignat̃ neceſſitates nr̃as ſed mi-
ſerat̃:ſi tñ curã carnis nõ in deſiderio facim⁹ ſed in neceſſi
tate.Quod conſiderans idẽ apl's: Siue manducamus,inqt
ſiue aliquid aliud faciamus omnia in gloriã domini facia-
1.cor.10. mus.Poteſt tamem quod recũbẽtibus apparuit ad id q̃q;
referri:quod alibi calumniantibus iudeis aduerſus diſci-
Mat.9. pulos non ieiunantes : Non poſſunt , inquit , filij ſponſi
Textus. lugere quãdiu cũ eis eſt ſpõſus.Sequit̃.Et exprobrauit in
credulitatẽ illorũ & duritiã cordis:q̃a his qui uiderãt eũ
Chriſt⁹ i- reſurrexiſſe nõ crediderant.Audis xp̃m diſcipulos incre-
crepata- pantẽ imo qd' durius ſonat etiã exprobrãtẽ:nec q̃ñcunq;
poſto. ſed ea hora qua eis corporalem præſentiam ſubtracturus
uideri poterat magis ab icrepatiõe parcere debuiſſe.No
li ergo indignari de cætero ſi te quoq; aliqñ chriſti uica-
rius increpauerit.Id em̃ exhibet quod aſcenſur⁹ ab eis in
cælum:ſuis xp̃s legit̃ exhibuiſſe diſcipulus.Sed qd eſt fra
tres qd' dicit:his qui uiderant eum reſurrexiſſe nõ credi-
derãt? Aut qui fuere quorum beati oculi glorioſum re-
ſurrectionis dñicæ meruerũt uidere miraculum? Neq; em̃
reſurgẽtẽ illũ quiſquam legitur aut creditur uidiſſe mor
talium.Reſtat ergo de angelis accipiendum:quibus utiq;
reſurrectionis teſtimonium perhibẽtibus apl'orum puſil-
lanimitas hæſitauit . Iam uerò ut faciat quod ſcriptũ eſt.
Bonitatẽ & diſciplinã & ſciẽtiã doce me:uiſitationis gra
p̃s.118. tiã:exprobratiõis cenſurã:prædicationis quoq; doctrina
ſequat̃ & dicat. C Qui crediderit & batizat⁹ fuerit:ſalu⁹
Mar.16. erit.Sed quid ad hæc dicem⁹ fratres? Magnanimis uidet̃
ſecularib⁹ hoibus in hoc uerbo data fiducia:uereorq; ne
dare eã incipiãt in occaſionẽ carnis:blandiẽtes ſibi plus q̃
oporteat ſine operib⁹ de baptiſmo & credulitate.Verũtñ
Vbi ſup̃ cõſiderem⁹ qd' ſeqt̃.Signa autẽ eos q crediderint hæc ſe-
quent̃.Nec minor fortaſſe uidebit̃ ipſis q̃q; religioſis ex
hoc uerbo puenire deſperatio:quã ex ṽbo priore uanæ
ſpei data ſecularib⁹ occaſio uideret̃.Quis em̃ ea quæ in
pñti loco ſcripta ſũt ſigna,uidet̃ habere credulitatis ſine
qua nemo poterit ſaluari:quoniã q nõ crediderit cõdẽna
bit̃.Et ſine fide ipoſſibile ẽ placere deo.Quis inquã demo
Heb.11. nia eijcit,liguis nouis loqt̃,ſerpẽtes tollit? Quid ergo? Si
nemo hæc habet aut p pauci noſtris uident̃ habere tẽpo-
ribus,aut nemo ſaluabit̃:aut hi ſoli qui his muneribꝰ glo
riant̃:quæ nõ tam merita ſunt quàm iudicia meritorum:
adeo ut multi dicentes.Nõnne in nomine tuo dæmonia Matt.7.
eiecimus:& in noĩe tuo uirtutes multas fecimus? audire
habeant in iudicio:neſcio uos:diſcedite à me operarij ini
quitatis.Vbi eſt qd' ait apl's cũ de iuſto iudice loqueret̃, Rom.2.
qui reddet unicuiq; iuxta opa ſua.Si qd' abſit:q̃rẽda ſunt
in iudicio ſigna potius quàm merita? Sũt tñ & ipſa meri
ta ſigna certiora q̃dã utiq; & ſalubriora.Nec difficile ar-
bitror noſſe quẽadmodũ intelligi ſigna poſſint p̃ſentia:
ut ſint idubitata ſigna credulitatis:ac per hoc & ſalutis.
Primũ em̃ opus fidei p dilectionẽ opantis cordis cõpun- In cõpũ
ctio eſt:i qua ſine dubio eijciunt̃ dæmonia:cũ eradicant̃ ẽ ctiõe eij-
corde pctã exinde qui in xp̃m credunt linguis loquũtur ciunt̃ de
nouis cum iam recedunt uetera de ore eorũ:nec de cæte- monia.
ro uetuſta prothoparentũ lingua loquuntur declinantiũ
in uerba malitiæ ad excuſandas excuſationes in peccatis.
Vbi uerò compunctione cordis & oris cõfeſſione priora
ſunt deleta peccata:ne recidiuũ patiãtur & ſint poſterio
ra peiora prioribus:ſerpentes tollant neceſſe eſt,id eſt ut
uenenatas ſuggeſtiones extiguãt.Quid tñ agẽdũ ſi qua
fortè radix pullulat q̃ tã uelociter nequeat extirpari, ſed
ſtimulat aĩm cõcupiſcentia carnis.Profectò ſi mortiferũ
qd biberint non eos nocebit:qm̃ iuxta ſaluatoris exẽplũ
cũ guſtauerint nolent bibere.id eſt cũ ſenſerint nolent cõ
ſentire.Sic enĩ nõ eos nocebit:q̃a nulla damnatio eſt his
qui ſunt in xp̃o Ieſu concupiſcentiæ ſenſus abſq; cõſẽſu.
Quid tñ? Moleſta certè & piculoſa eſt ſic corruptæ & in
firmæ affectionis lucta:ſed q̃ crediderĩt ſuper ægros ma-
nus imponent & bene habebunt:id eſt ægras affectiones
bonis operibus operient:& hoc remedio curabuntur.

Item in die aſcenſionis Quomodo aſcẽdit ſuper
omnes cælos ut adimpleret omnia. Sermo ſecundus.

SOlẽnitas iſta fratres chariſſimi glorioſa eſt:&,
ut ita dicã , gaudioſa:in qua & ſingularis xp̃o
gloria:& in nobis ſpiritalis lætitia exibet̃.Cõ
ſummatio em̃ & adimpletio eſt reliquarum ſo-
lẽnitatũ:& fœlix clauſula toti⁹ itinerarij filij dei. Qui em̃
deſcẽdit ipſe eſt:& qui aſcẽdit hodierna die ſuper omnes
cælos ut adimpleret oĩa.Iam em̃ cũ ſe dñm uniuerſorũ q̃
ſunt in terra & in mari & in inferno pbaſſet:non reſtabat
niſi ut aeris & cælorũ ſe eſſe dñm argumẽtis ſimilib⁹ uel
certẽ potiorib⁹ approbaret.Terra em̃ cognouit dñm q̃a
ad uocẽ dñi uirtutis eius cũ clamaſſet magna uoce.Laza-
re ueni foras:mortuũ reddidit.Cognouit mare:q̃a ſolidũ
ſe præbuit ſub pedibus eius:ita ut apl'i cũ putabãt fanta-
ſma eſſe.Cognouit infernus cuius ipſe portas æreas & ue
ctes ferreos confregit:ubi & ligauit illũ inſatiabilẽ homi-
cidã q uocat̃ diabolus & ſathanas.Profecto q mortuos ſu
ſcitauit:leproſos mũdauit:cæcos illuminauit:claudos fir
mauit:& oẽs exſufflauit ifirmitates dñs oĩm fuit:& eadẽ
manu qua fecerat:quæ defecerant reficiebat,Sic & qui in
ore piſcis cũ ipſo piſce ſtaterẽ inueniri p̃dixit:patet pcul
dubio q̃a maris & oĩm q̃ i mari mouent̃ dñs fuit.Qui ue-
rò traduxit aereas ptãtes & afixit eas cruci ſuæ:claret q̃a
ſup ifernales officinas ptãtẽ accepit.Hic eſt em̃ q ptrãſijt
bñfaciendo & ſanãdo oẽs oppreſſos à diabolo:q ſtetit in
loco campeſtri ut doceret turbas:aũ p̃ſidẽ ut alapas ſuſti-
neret:toto tẽpore quo i terris uiſus eſt,& cũ hoib⁹ cõuer
ſatus in laboribus multis:ſtans & operans ſalutem in me
dio terræ.Ad claudẽdã igitur tunicã tuã inconſutilẽ dñe
Ieſu:ad perficiendã fidei noſtræ integritatẽ reſtat uiden-
tibus diſcipulis per medium aeris ſicut aeris dñs aſcẽdas
ſuper omnes cælos.Ex tunc probabitur quia dñs uniuer
ſorũ tu es:quia oĩa in oĩbus adimpleſti:& iam tibi profe-
cto debebitur ut in noĩe tuo omne genu flectat̃ : cæleſtiũ
terreſtrium & infernorum:& omnis lingua cõfiteat̃ quia
tu es in gloria & in dextera patris.In hac dextera ſunt de
lectatiões uſq; in finem:& ideò monet apl's ut queramus
q̃ ſurſum ſunt:ubi xp̃s eſt in dextera dei ſedẽs:q̃a illic pro Coll.3.

fecto theſaurꝰ noſter eſt Ieſus xp̄s:in quo ſunt oẽs theſau
ri ſapiẽtiæ & ſciẽtiæ abſcõditi:in q̄ habitat oĩs plenitudo
diuinitatis corporaliter. Quid tñ putatis fratres:quãtus
dolor & timor irruperit ap̃lica pectora cũ eum uiderũt à
ſe tolli & attoli in aera:nõ ſcalis adiutũ:nõ ſubleuatũm fu
nibus:& ſi angelico comitatũ obſequio nõ tamẽ fultũ au
Ioan.8. xilio:ſed gradientem ĩ multitudine fortitudinis ſuæ? Im
pletũ eſt quod eis dixerat. Quo ego uado:uos nõ poteſtis
uenire. Quocunq; eñ terrarũ iſſet cum indiuiſibiliter ſe
querent mare (ſicut petrus fecit aliq̃n) cũ eo etiã ſubmer
Sap̄.9. gendi intrarent:ſed hac ſequi non poterãt:quia corpus ꝙ
corrũpitur:aggrauat aĩam, & deprimit terrena inhabita
tio ſenſum multa cogitãtẽ. Dolor ergo nimius erat; quia
uidebant illum (ꝓpter quẽ oĩa reliquerãt) à ſuis ſenſibus
& aſpectibus tolli:ut nõ poſſent ablato à ſe ſpõſo, filij ſpõ
ſi non lugere:timor quia orphani relinquebantur in me
dio iudæorũ nondũ confirmati uirtute ex alto. Bñdicens
ergo eis ferebat in cælum:forte concuſſis illius ſingularis
miæ uiſceribus cum miſeros ſuos & pauperẽ ſuã ſcholam
relinquerct:niſi ꝙ ueniebat parare eis locũ:& q̃a expedie
bat ut p̄ſentiã eis ſubtraheret corpalẽ. Q̃ fœlix quàm di
gna iſta ꝓceſſio ad quã ne ipſi quidẽ ap̃li digni fuerũt ad
mitti:cũ & aĩarũ ſanctorũ & cæleſtiũ uirtutũ triũphali põ
pa deductus ad patrẽ:ſedet à dextris dei. Nunc uerè adim
pleuit oĩa:quia natus eſt inter homines:cũ hominibꝰ con
uerſatꝰ eſt:ab hoĩbus & pro hoĩbus paſſus & mortuꝰ eſt:
reſurrexit, aſcẽdit, ſedet ad dexterã dei, agnoſco tunicam
deſuper cõtextã per totum:quã ſupna illa mãſio claudit:
ubi adimpletus eſt & adimpleuit onmia dñs Ieſus chriſtꝰ.
Veruntamẽ quid mihi & ſolennitatibus iſtis? Quis me cõ
ſolabit dñe Ieſu:quia te nõ uidi ĩ cruce ſuſpenſum:plagis
liuidum, pallidum morte:q̃a nõ ſum crucifixo compaſſus,
obſecutus mortuo:ut ſaltẽ lachrymis meis loca illa uulne
rum delinirẽ? Q̃uo me dereliq̃ſti inſalutatũ:cũ formoſus
in ſtola tua rex gloriæ ĩ alto cælorũ te recepiſti? Prorſus
renuiſſet conſolari aĩa mea:niſi me angeli in uoce exulta
Actu.1. tionis præueniſſent:qui dixerunt. Viri galilæi quid ſtatis
aſpiciẽtes in cælũ? Hic Ieſus qui aſſumptus eſt à uobis in
cælũ:ſic ueniet queãdmodũ uidiſtis eũ euntẽ ĩ cælum:ſic
inquiunt ueniet. Ergo ne ueniet quærere nos:in illa tam
ſingulari quàm uniuerſali ꝓceſſione:cũ precedentibus oĩ
bus angelis & ſubſequẽtibus hoĩbus uniuerſis deſcendet
iudicare uiuos & mortuos? Proculdubio ueniet ſed q̃uo
aſcendit, non quomõ ante deſcendit. Humilis enim prius
uenit aĩas ſaluare:ſublimis aũt ueniet cadauer iſtud reſu
ſcitare:& configurare corpori claritatis ſuæ:ut infirmiori
huic uaſculo abũdantiorẽ impẽdere uideaf honorẽ. Tũc
eñ uidebit cũ poteſtate magna & maieſtate q prius in in
firmitate carnis latuerat. Intuebor & ego eũ ſed non mõ:
uidebo eũ:ſed non ꝓpe:ita ut hæc ſcd'a glorificatio prio
ri glorificationi ꝓpter excellentẽ gloriã manifeſte prælu
ceat. Manipulus primitiarum noſtrarum xp̄s oblatus eſt
ad dexterã patris aſſumptus:& aſſiſtit nũc uultui dei pro
nobis. Sedet aũt ad dexterã habens in dextera miſericor
diam, in ſiniſtra iudiciũ & miſericordiam multam nimis:
& iudiciũ multum nimis:in dextera aquã, in ſiniſtra ignẽ
immobiliter tenens. Et quidèm corroborauit mĩam ſuam
ſup timentes ſe ſm altitudinẽ cæli à terra:ut maiores cu
mulos miſerationũ dñi ſentiant quàm ſit ſpatij inter cælũ
& terrã propoſitum nanq; dei ſuper illos manet immobi
le:& mĩa dñi ab æterno & uſq; in æternum ſuper timẽtes
eum. Ab æterno per prædeſtinationẽ:in æternum per glo
rificationẽ. Similiter & in reprobis terribilis eſt ſuper fi
lios hoĩm:& utrinq; ſtat fixa ſentẽtia æternitatis & in his
qui ſalui fiunt & in his qui pereunt. Quis ſcit ſi omniũ ue
ſtrum quos hic uideo nomina ſcripta ſunt in cælis:& in li
bro prædeſtinationis annotata? Vocationis enim & iuſti
ficationis ueſtræ aliqua ſigna mihi uideor intueri in con
uerſatione huius tantæ humilitatis. Quanto putas gau
dio replerentur omnia oſſa mea:ſi id ſcire cõtingeret? Sed
neſcit homo utrum ſit dignus amore au odio. D Pro

pterea dilectiſſimi perſeuerate in diſciplina quam ſuſcepi
ſtis:ut per humilitatem ad ſublimitatem aſcendatis:quia
hæc eſt uia:& nõ alia præter ipſam. Qui aliter uadit cadit
potius quàm aſcẽdit:quia ſola eſt humilitas que exultat:
ſola que ducit ad uitã. Chriſtus eñ cum per naturã diui
nitatis nõ haberet quo creſceret uel aſcẽderet:quia ultra
deũ nihil eſt:ꝑ deſcenſum quõ creſceret inuenit:ueniens
incarnari, pati, mori, ne moreremur in æternũ:ꝓpter q̃d
deus exaltauit illũ:quia reſurrexit, aſcendit, ſedet ad dex
terã dei. Vade & tu fac ſimiliter. Neq; eñ aſcẽdere potes Mat.29
niſi deſcẽderis:q̃a ut æterna lege fixũ eſt:Oĩs qui ſe exal
tat hũiliabit:& qui ſe hũiliat exaltabitur. O puerſitas:õ
abuſio filiorum Adam:quia cum aſcẽdere difficilimũ ſit:
deſcendere aũt facillimũ:ipſi & leuiter aſcendũt & diffici
lius deſcendũt parati ad honores & celſitudines graduũ
eccleſiaſticorum:ipſis etiam angelicis humeris formidan
dos. A Ad ſequendum autem te dñe Ieſu uix inueniũ
tur qui uel trahi patiant:q uelint duci per uiã mãdatorũ
tuorũ. Alij eñ trahunt:qui poſſunt dicere. Trahe me poſt
te, alij ducunt qui dicũt. Introduxit me rex ĩ cellaria ſua. Can.1.
alij rapiunt ſicut ap̃ls raptus eſt ad tertiũ cælũ. Et primi Vbi ſup̄
quidem fœlices qui in patientia ſua poſſidẽt aĩas ſuas:ſe
cũdi fœliciores:quia ex uolũtate ſua cõfitent ei:tertij fœ
liciſſimi qui in ꝓfundiſſima dei mĩa, quaſi quodãmodo ſe
pulta iã arbitrij ſui ꝑtãte in diuitias gloriæ in ſpũ ardoris
rapiuntur neſcientes ſiue in corpe ſiue extra corpus:hoc
ſolũ ſcientes ꝙ rapti ſint. Beatus qui ubiq; te ducẽ habet
dñe Ieſu:nõ illũ refugã ſpm̃ qui ſtatim aſcendere uoluit
& tota diuinitatis dextera percuſſus eſt. Nos autem pp̃ls
tuꝰ & oues paſcuæ tuæ ſequamur te, per te, ad te. Quia tu
es uia, ueritas & uita:uia in exemplo:ueritas in promiſſo: Ioã.14.
uita in præmio. Verba eñ æternæ uitæ habes:& nos co
gnoſcimus & credimus:quia tu es xp̄s filius dei uiui qui Ioan.6.
es ſuper omnia deus benedictus in ſecula. Amen.

De intellectu & affectu. Sermo tertius unde
ſupra. & legitur in octauis.

HOdie cælorũ dñs, cælorũ alta cæleſti potentia
penetrauit:& infirma carnis tanquàm nubila
quædã excutiẽs:induit ſtollã gloriæ. Eleuatꝰ
eſt ſol in ortu ſuo, incaluit & inualuit. Dilata
uit & multiplicauit radios ſuper terrã:nec eſt q ſe abſcon
dat à calore eius. Redijt ad regionẽ ſapiẽtiæ:ſapĩa dei:ubi
oẽs bonũ & intelligũt & requirũt, intellectu ꝑſpicaciſſi
mi:affectu paratiſſimi:ad audiẽdã uocẽ ſermonũ eiꝰ. Nos Sap̄.9.
aũt in regiõe iſta ſumus ubi plurimũ eſt malitiæ ſapiẽtiæ
parũ:q̃a corpus quod corrũpitur aggrauat aĩam:& depri
mit terrena inhabitatio ſenſum multa cogitantẽ. Per ſen
ſum hic ergo arbitror intellectum deſignari, qui tunc ue
rè deprimitur:cum multa cogitat cum nõ colligit ſe circa
illã unam & unicam meditationẽ q̃ concipitur de ciuita
te illa cuius participatio eius in idipſum. Hmõi intellectũ
oportet deprimi & diſtrahi ꝑ multa:multis & multiplici
bus modis. Aĩam uerò hic æſtimo dici affectiões que cor
rupto corpore diuerſis paſſionibꝰ afficiunt:que mitiga
ri nũquã pñt ne dicã ſanari:donec uolũtas unũ q̃rat & tẽ
dat ad unũ. D Duo ergo ſunt q̃ in nobis purgãda ſunt
intellectꝰ & affectꝰ. Intellectꝰ ut nouerit:affectus ut uelit.
Fœlices & uerè fœlices illi duo uiri helias & enoch:q̃bus
oẽs materiæ, & occaſiões ablate ſunt q̃ eorũ ĩtellectũ im
pediãt uel affectũ:quia ſoli deo uiuentes nec nouerũt niſi
deũ:nec cupiũt niſi deũ. Deniq; & de enoch legit quia ra
ptus eſt ne malitia mutaret intellectum eius:aut ne fictio Sap̄.4.
deciperet aĩam illius. Intellectꝰ nr̃ turbatꝰ erat ne dicã cæ
catus:affectꝰ inquinatꝰ erat:& multũ inquinatꝰ:ſed xp̄s
intellectũ illuminat:ſpũſſanctꝰ affectũ purgat. Venit eñ
filius dei & tot & tãta mirabilia in mũdo operatus eſt:ut
nõ immerito intellectũ noſtrũ ab oĩbus mundanis rebus
euocauerit:ut ſemper cogitemus & nũquã cogitare ſuffi
ciamus:quia mirabilia fecit. Verè latiſſimos nobis ad ſpa
ciandum intelligentiæ campos dereliquerit:& torrens
cogitationũ iſtarũ profundiſſimꝰ eſt:qui iuxta ꝓphetam
non poſſit

nõ poſſit tranſuadari. Quis enim ſufficiat cogitare quali
Eze.47. ter rerũ dñs p̄uenerit nos, uenerit ad nos, ſubuenerit no
bis:& ſingularis illa maieſtas uoluerit mori ut uiueremꝰ,
ſeruire ut regnaremꝰ, exulare ut repatriaremus:& uſq; ad
ſeruiliſſima opa inclinari ut cõſtitueret nos ſup oĩa opera
ſua? Talẽ ſe obtulit apoſtolis ap̃lorũ dñs:ut iam nõ ĩuiſi
bilia dei per ea q̃ facta ſunt intellecta conſpicerẽt:ſed ipſe
facie ad faciẽ uideret:qui oĩa fecit. Et q̃a diſcipuli carna
les erant & deus ſpiritus eſt nec bene cõueuit ſpũi & car
ni:umbra corporis ſui temperauit ſe eis:ut obiectu uiuiſi
cæ carnis uiderent uerbũ in carne:ſolem in nube:lumen
Treñ.4. in teſta:cæreum in laterna. Spũs eñ oris noſtri chriſtꝰ do
minus:cui diximus. In umbra tua uiuimus inter gentes.
In umbra, inquit, tua inter gentes non inter angelos:ubi
puriſſimum lumẽ puriſſimis oculis intuebimur. Vnde &
uirtus altiſſimi obumbrauit uirgini:ne nimio ſplendore
præſtricta, diuinitatis fulgur etiã ſingularis aquila tolera
re nõ poſſet. Ad hoc aũt carnẽ eis propoſuit:ut oẽm cogi
tatũ eorũ ab humanis rebus ad carnẽ ſuã (qua & mirabi
lia dicebat & mirabilia faciebat) adunarẽt:& ſic de carne
transferret ad ſpiritũ:q̃a ſpũs eſt deus:& eos qui adorant
eũ in ſpũ & ueritate oportet adorare. Nõ tibi uidet eis in
tellectũ illuminaſſe cũ aperuit illis ſenſum ut ĩtelligerent
ſcripturas:oſtendens q̃a hæc oportebat chriſtũ pati:& re
ſurgere à mortuis:& ita intrare in gloriã ſuam. Sed illi ſã
ctiſſimæ carni eiꝰ aſſuefacti, uerbũ de diſceſſu eius audire
nõ poterant:ut eos relinqueret pro quo oĩa reliquiſſent.
Quare hoc? Quia intellectus illuminatus erat ſed nõdum
purgatus affectus. B Vnde & benignus magiſter blan
de eos ac dulciter conſolabatur dicens. Expedit uobis ut
Ioan.16. ego uadã. Si eñ nõ abiero:paracletus non ueniet ad uos.
Sed q̃a hæc locutꝰ ſum uobis:triſtitia ĩpleuit cor ueſtrũ.
Quid eſt quod chriſto commorante in terris ſpũſſanctus
ad eos uenire nõ potuit? An carnis illius cõſortiũ abhor
rebat quæ de ipſo & per ip̄m in uirgine & de uirgine ma
tre concepta erat & nata? Abſit. Sed ut oſtenderet nobis
per quã ambularemus uiã:formã apponeret cui imprime
remur. Et ille q̃dẽ illis plorantibus eleuatꝰ in cælũ:ſpm̃ſã
ctũ miſit:qui affectũ eorũ id eſt uoluntatẽ mundauit:imo
potius alterauit:ut iam magis dominũ uelint aſcendiſſe:
qui prius detinuiſſe uoluerãt. Impletũ eſt q̃d eis prædixe
rat:uos aũt contriſtabimini:ſed triſtitia ueſtra conuertet
in gaudiũ. Sic ergo eorũ intelligẽtia per chriſtum illumi
nata eſt:& uoluntas emundata per ſpm̃:ut ſicut bonũ no
uerint ſic & uelint:q̃d ſolum perfecta religio uel religioſa
ꝑfectio ẽ. C Recordor nunc heliſæi ſancti:cui cũ Helias
dixiſſet ut in diſceſſu uel aſcenſu ſuo poſtularet q̃d uellet
reſpõdit. Oro ut fiat ſpũs tuus duplex in me. At ille. Rem
4.Re.2. difficilẽ poſtulaſti. Attamẽ ſi uideris q̃n tollor à te:erit q̃d
petiſti. Nõnne tibi uidetur Helias aſcẽdentis dñi ſignare
perſonã. Heliſæus uerò chorũ ap̃licũ in aſcẽſione xp̄i an
xie ſuſpirãtẽ? Sicut eñ heliſæus ab hela nullo pacto auel
li poterat:ſic nec apoſtoli à xp̄i p̄ſentia poterant ſeparari.
Vix eñ tandẽ eis ꝑſuaſit:q̃a ſine fide impoſſibile eſſet pla
cere deo. D Quis eſt ergo ſpũs iſte duplex qui q̃rit:niſi
illuminatio ĩtellectus:& affectus purgatio? Res difficilis
q̃a rarus in terris eſt qui illũ habere mereat. Attñ, inquit,
ſi uideris q̃n tollar à te:erit q̃d petiſti. Nihil eſt q̃d ꝓpter
hoc habeant perdere uel debeant alũni tui dñe Ieſu:q̃a ui
dentibus illis es eleuatus in cælũ:& deſiderãtibus oculis
te ſepuuti ſunt gradiẽtẽ in multitudine fortitudinis tuæ.
Vel certè ſpm̃ duplicẽ dicere poſſumus illud q̃d ſaluator
ad diſcipulos ait. Qui credit in me opa q̃ ego facio & ip
Ioã.14. ſe faciet:& maiora horum faciet. Nõnne maiora xp̄o per
xp̄m tñ, fecit petrus:de quo legitur quia in plateis pone
Actu.5. bantur infirmi in lectulis ut ueniente petro ſaltem umbra
illius obumbraret quenquam illorum:& liberarentur ab
infirmitatibus ſuis? Nuſquam enim dñs umbra ſua inue
nitur infirmitates ſanaſſe. Non dubito ergo intellectum,
oĩm ueſtrum (qui hic eſtis) illuminatum eſſe:ſed non affe
ctum æque eſſe purgatum; manifeſtis approbabo conie

cturis. Oẽs q̃d bonũ eſt noſtis:& uiã per quã ĩcedere:&
q̃uo in ea incedere debeatis:ſed uolũtas nõ una eſt. Qui
dã eñ ad oĩa uiæ & uitæ huius exercitia nõ ſolũ ambulãt
ſed & currũt:imo potius uolant:ut eis & uigiliæ breues
& cibi dulces & pãni ſuaues:labores nõ ſolũ tolerabiles
ſed & appetibiles uideant. Alij aũt nõ ſic:ſed corde arido
& affectiõe recalcitrãte uix trahunt ad hæc:uix gehenna
timore cõpellunt. Quoſdã nec cõpellimꝰ q̃dẽ quibus frõs
mulieris meretricis facta eſt:nolũt erubeſcere. Sunt iterũ
multi inter nos qui de uno pane comedunt:nobiſcũ dor
miũt:nobiſcum cãtãt:nobiſcũ laborãt:miſeri & miſerabi
les ut pote ſocij tribulationis, ſed cõſolatiõis nõ ita. Nũ
quid abbreuiata eſt manꝰ dñi:ut oĩbus donare nõ poſſit:
qui aperit manũ ſuã & implet oẽ animal bñdictiõe? Quid
ergo in cauſa eſt? Illud oĩno:q̃a nõ uidẽt xp̄m cũ tollitur
ab eis. id eſt nõ cogitãt q̃uo eos orphanos reliq̃rit:ꝙ pe
regrini & aduenæ ſint ſup terrã ꝙ tãdiu feculenti corpo
ris horrido carcere teneant:& nõ ſint cũ xp̄o. Hmõi aũt
ſi diu ita permãſerint ſub onere:aut opprimunt & ſuccũ
bũt:aut quodã mõ in inferno ſunt ut nunquã ad plenũ re
ſpirent in luce miſerationũ dñi:nec in libertatẽ ſpũs:q̃ ſo
la facit iugũ ſuaue & onus leue. Inde aũt tã pernicioſa te
piditas emanat:q̃a affectꝰ. id eſt uolũtas eorũ nõdũ purga
ta eſt nec bonũ ſic uolũt ſicut nouerũt, à ꝓpria cõcupiſcẽ
tia abſtracti grauiter & illecti. Amãt eñ in carne ſua terre
nas cõſolatiunculas, ſiue in uerbo, ſiue in ſigno, ſiue ĩ fa
cto, ſiue in aliquo alio:& ſi hæc interrumpũt aliq̃n:nõ tñ
penitus rumpunt. Inde eſt ꝙ raro affectiões ſuas dirigũt
in deũ:& eorũ cõpũctio nõ cõtinua ſed horaria eſt. Imple
ri aũt uiſitationibus dñi aĩa nõ põt:quæ his diſtractioni
bus ſubiacet:& quãto magis illis euacuabit:tanto amplꝰ
iſtis implebit ſi multũ, multũ:ſi parũ, parũ. Vel certè ſi ma
gis ꝓbas nũquã iſte illis miſceri poterũt in æternũ: quia
ubi uaſa uacua nõ inuenit:oleũ ſtare neceſſe eſt:nec mit
tũt uinũ nouũ niſi in utres nouos ut ambo cõſeruent:ne
q; eñ ſpũs & caro:ignis & tepiditas in uno domicilio cõ
morãtur:p̄ſertim cũ tepiditas ipſi dño ſoleat uomitũ pro
uocare. Si eñ ap̃li adhuc carni dñicæ inhærẽtes que ſola
ſctã (q̃a ſancti ſctorũ erat) ſpũſancto repleri nequerũt do
nec tolleretur ab eis. Tu carni tuæ, q̃ ſordidiſſima ẽ & di
uerſarũ ſpurcitiarũ fantaſijs repleta, aſtrictꝰ & cõglutina
tus:illũ meraciſſimũ ſpm̃ te poſſe putas ſuſcipere:niſi car
neis iſtis cõſolationibꝰ funditus renũciare tẽtaueris? Re
uera cũ inceperis triſtitia implebit cor tuũ:ſed ſi pſeuera
ueris triſtitia tua cõuertet ĩ gaudiũ. Tũc eñ purgabitur
affectꝰ & uoluntas reuocabit uel potius noua creabit:ut
oĩa quæ prius difficilia nõ impoſſibilia uidebant cũ mul
ta pcurrant dulcedine & auiditate. Emitte, inq̃t, ſpm̃ tuũ
& creabunt:& renouabis faciẽ terræ. D Sicut per faciẽ
exterior hõ cognoſcit:ſic ꝑ uolũtatẽ demõſtrat interior. P̄s.105.
Emiſſo ergo ſpiritu creat & renouat facies terræ id eſt ter
rena uolũtas fit cæleſtis:parata ad nutum citius obedire.
Beati qui tales ſunt quia nõ ſolũ malũ nõ ſentiunt:ſed in
mira quadã cordis dilatione cõmorant. De illis eñ quos
ſupra cõmemorauimus terribiliter ait deus. Non perma Gene.6.
nebit ſpiritus meus in hominibus iſtis:quia caro ſunt, id
eſt carnales:& quicquid in eis ſpiritꝰ fuerat:in carnẽ eua
nuit. Quia igitur chariſſimi hodierna dies eſt in qua ſpõ
ſus aufertur à nobis & nõ ſine tumultu aliquo animorũ
noſtrorũ:ad hoc tamẽ ut mittat nobis ſpiritum ueritatis
ploremus & oremus ut dignos nos inueniat uel potiꝰ ef
ficiat, & repleat domũ iſtam ubi ſumus ſedẽtes quatenus
non uexatio ſed unctio eius doceat nos de oĩbus:ſicq; &
intellectu clarificato & affectu purificato ueniat ad nos:
& apud nos faciat mãſionẽ. Et ſicut ſerpens Moyſi deuo
rauit omnes ſerpentes magorum:ſic iſte cũ uenerit abſor
bebit omnes carnales affectiones & delectatiões noſtras
& conſolationes:ita ut de labore requiem:de tribulatiõe
lætitiam:de cõtumelia gloriam habeamus:ſicut illi quos
repleuerat, ibant gaudentes à conſpectu cõcilij q̃ñ digni
habiti ſunt pro noĩe Ieſu contumeliã pati. Spiritus enim

Ieſu,ſpūs bonus:ſpūſſanctus:ſpūſrectusſpūs dulcis:ſpūs
principalis:quicqd in hoc ſeculo nequā uidef difficile &
anguſtum,leue facit & latum:opprobriū gaudiū iudicat:
deſpectionē,exaltationem eſſe perſuadet.Scrutemur er-
Tren.3. go iuxta prophetam uias noſtras & ſtudia noſtra,leuemꝰ
corda noſtra cū manibus:ut in ſolēnitate ſanctiſpūs gau-
deamus:& abundantius gaudeamus:qui nos inducat in
omnem ſicut promiſit dei filius ueritatem.

In die aſcēſionis.De duobus nō bonis mōtibus
& de ſeptē aſcēſionibus chriſti. Sermo.IIII.

SI natiuitatis & reſurrectionis dñice digna de
uotiōe ſolēnia celebramus:hodiernum quoqꝫ
aſcēſionis diē non minus deuote cōuenit cele
brari.In nullo ſiquidē à feſtiuitatibus illis iſta
degenerat:ſed finis earū & adimpletio eſt.Merito quidē
ſolēnitatis & lætitiæ dies agif:qm̄ ſol ille ſupercæleſtis,ſol
iuſtitiæ noſtris ſe pñtauit obtutibus:nube carnis & mor
talitatis ſacco,fulgorē ſuū & lucē tēperās inacceſſibilem.
Magna quoqꝫ lætitia & exultatio multa nimis:qm̄ cōſci
ſo ſacco:lætitia circūdatꝰ eſt:factaqꝫ de medio ſacci ipſius
nō qdē ſubſtātia ſed uetuſtate:ſed corruptiōe:ſed miſeria
ſed utilitate:nr̄æ dedicauit primordia reſurrectiōis.Verū
tamen quid mihi & ſolēnitatibus iſtis:ſi conuerſatio mea
uſqꝫ adhuc detinef i terris?Quis uerò uel deſiderare pre
ſumeret aſcēſum cæli:niſi qa is qui deſcēderat prior aſcen
dit?Dico ergo uobis nō multo mihi tolerabilior uideref
exilij huius habitatio quàm gehēna:niſi dñs ſabaoth reli
quiſſet nobis ſemē fiduciæ & expectatiōis:qm̄ eleuatꝰ eſt
Ioan.16. in nubibꝰ & ſpē fecit credētibꝰ.Deniqꝫ niſi ego abiero
inqt,paracletꝰ nō ueniet ad uos.Quis paracletus?Vtiqꝫ
ꝑ quē diffundif charitas:& iā ſpes non cōfundit.Ille para
Ioā.14. cletus per quē in cælis ſit cōuerſatio noſtra uirtus ex alto:
ꝑ quā ſurſum ſint corda noſtra.Vado,inqt.parare uobis
locū:& ſi abiero iterū ueniā & aſſumā uos ad meipm̄.Vbi
em̄ fuerit corpus ibi congregabuntur & aquilæ.Videſne
quēadmodum cæterarū ſolennitatum ea quam hodie ce-
lebramus & conſummationē habeat & fructū declaret:&
augeat gratiam?Sicut enim cætera omnia eiꝰ qui nobis
natus eſt & nobis datus:ita ipſa quoqꝫ,ipſius aſcēſio pro
pter nos facta eſt:& facit pro nobis.In noſta ſiquidem ui-
ta,multa(quantū in nobis eſt)uidemur agere caſu,multa
neceſſitate:ſed xp̄s dei uirtꝰ & dei ſapientia neutri potuit
ſubiacere.Quæ em̄ dei uirtutē neceſſitas cogeret aut qd
ageret dei ſapīa caſu?Oīa proinde quæcqꝫ loquutus eſt,
quæcunqꝫ opatus eſt:quæcūqꝫ paſſus eſt ne dubites fuiſ-
ſe uolūtaria:plena ſacramētorū:plena ſalutis.Hæc ſciētes
ſi quid aliqn̄ eorū quæ de xp̄o ſunt ī noſtrā ſcientiā ueni-
re contingat:nō ſic audiendū eſt tanquā ſi inuētitiū qd-
piā proferamꝰ:ſed tanquā id qd' etiā priuſquā cauſa ſcire
tur:cōſtaret nequaquā ſine cauſa fuiſſe.Sicut em̄ q ſcribit
certis rōnibus collocat uniuerſa:ita quæ à deo ſunt ordi-
nata ſunt maximeqꝫ ea q̄ preſens in carne eſt operata ma-
ieſtas.Sed ue auguſtæ cognitioni:ue pauptati ſciæ nr̄æ q
tm̄ ex parte cognoſcimꝰ & parte modica.Vix ſcintillulæ
quedam nobis elucent de tanta luminis copia:de lucerna
poſita ſuper candelabrū.Sanè quanto minus ſinguli capi
mus:tanto fidelius cæteris cōicanda ſunt quæ ſingulis re
uelanf.Et ego fratres q̄ mihi ad ueſtrā ædificationem de
aſcenſione imo de aſcenſionibꝰ ſuis donare ipſe dignatur
nec uolo nec debeo ſubtrahere uobis:p̄ſertim ꝙ hæc ſit
ſpūaliū p̄rogatiua donorū:ut cōicata nō minuanf.Aliq-
bus fortaſſis hæc nota ſunt,qbus ſimil'r reuelata ſunt:ſed
ꝓpter eos q forte nō aduerterūt ſublimioribus intēti:aut
alijs occupati:ſeu etiā ꝓpter eos q minus capacis intelligē
tiæ ſunt mihi incūbit loqui q̄ ſentio.Chriſtus qui deſcen
Ephe.4. dit ipſe eſt:& q aſcēdit.Apl'i uerba ſunt hæc.Ego aūt cre
do eū in hoc ipſo ꝙ deſcenderit aſcendiſſe.Sic em̄ oporte
bat chriſtū deſcendere:ut nos aſcēdere doceremur.Cupi
di qdē ſumꝰ aſcenſionis:exaltationē cōcupiſcimꝰ oēs.No
biles em̄ creaturæ ſumꝰ:& magni cuiuſdā animi:ioqꝫ alti
tudinē naturali appetimꝰ deſiderio.Sed ue nobis:ſi uolue
rimus eū ſeq qui ait.Sedebo in mōte teſtamēti:ī lateribꝰ Eſa.14.
aqlonis.Heu miſer in lateribus aqlōis.Frigidus eſt mōs
ille:nō te ſeqmur.Poteſtatis habes cōcupiſcētiā:altitudi-
nē præſumis potētiæ.Quanti tm̄ uſqꝫ hodie fœda ſequū-
tur infœliciaqꝫ ueſtigia imo uerò quā pauci euadunt qui
bus nō dñandi libido dñef.Hinc eſt ꝙ bñfici uocanf qui
ptātē habēt:hinc ꝙ laudaf peccator in deſiderijs aīæ ſuæ.
Potentibus ſiquidē oēs adulanf inuidēt oēs.Quē ſequi-
mini miſeri hoīes:quē ſeqmini?An nō uidetis ſathanā tā-
quā fulgur de cælo cadētē:Nónne iſte eſt mōs ī quē aſcē-
dit angelus,& diabolus factus eſt:Vel illud aduertite:ꝙ
poſt caſum ſuum inuidia cruciante male ſolicitus de ſup-
plantādo hoīe:Illius tm̄ montis aſcēſum nullatenus auſus
eſt ſuadere ei:in quo nimirū ꝓ inani aſcēſu tā immane pre
cipitiū cognoſceref expertꝰ.Sed nō defuit uerſuto hoſti
quid ageret.Similē ei mōtē alterū demōſtrauit.Eritis,in
quiēs,ſicut dij:ſcientes bonū & malū.Pernicioſa etiā hæc Gen̄.3.
aſcēſio:imo magis deſcenſio eſt de hieruſalē in hiericho.
Peſſimꝰ mons inflans ſciētia:in quē tm̄ uſqꝫ hodie uideas
tāta cōcupiſcentia plurimos rapere filiorū Adā:ac ſi non
nouerint quātū pater eorū in illius mōtis aſcenſu deſcen
derit:imo quàm grauiter ceciderit quātū tota deiecta ſit
& cōquaſſata poſteritas.Nōdū ſanata ſunt uulnera q̄ tibi
in aſcenſu mōtis illius inflicta ſunt licet adhuc in p̄re late
res:& nūc iterū in ꝓpria perſona conaris aſcendere ut ſit
error nouiſſimꝰ peior priore?Quænā miſeris tā dira libi-
do:Filij hoīm uſqꝫquo graui corde:ut qd diligitis uanita p̄s.4.
tē & q̄ritis mēdaciū?An ignoratis:qm̄ infirma mūdi ele- 1.Cori.1.
git deus ut cōfundat fortia,& ſtultos mūdi elegit deus ut
cōfundat ſapiētes?Nō nos diuinæ cōminatiōis terror re
uocat.Perdituri ſapiam ſapiētiū & prudētiā prudētiū re
probaturi?nō p̄ris exēplū:nō deniqꝫ ſenſus ipſe nr̄:& du Vbi ſup̄
ræ experiētia neceſſitatis:cui ſumꝰ addicti ꝑ inſipiētē ſciē
tiæ appetitū.Ecce uobis fratres montē demonſtrauimus
aliū:nō in quē aſcendatis ſed quē fugiatis.Ipſe eſt in quē
aſcendebat:q uoluit eſſe ſicut deus ſciens bonum & malū:
ipſe quē uſqꝫ hodie filij eiꝰ accumulāt & eleuāt:nihil inue
nientes tā uile unde nō uelint mōtē eleuare ſcientiæ.Vi-
deas aliū literarū:aliū mundialis curæ:iſtū placitationum
diſplicētiū deo:illū ſeruilis cuiuſlibet artis tā uehemēter
affectare ſcientiā ut laborē nō reputet tm̄mō ut poſſit ali-
quibus doctior reputari.Sic ædificant babel:ſic putant
ad dei ſe peruenturos ſimilitudinē ſic cōcupiſcūt qd' nō
expedit:qd' expedit omittentes.Quid uobis & mōtibus
iſtis in quorū aſcenſu tāta difficultas eſt & tā grande pe-
riculū:aut cur eū deſeritis mōtē cuiꝰ & facilis eſt aſcēſus
& perutilis?Poteſtatis ambitio angelū fœlicitate priua-
uit angelica:ſciētiæ appetitus hoīem immortalitatis glo-
ria ſpoliauit.Conetur quis aſcendere in montem ptātis:
quantos putas cōtradictores habebit:quātos inueniet
repulſores:obſtacula quāta:quàm difficilē uiā?Quid ſi tā
dē eū adipiſci cōtigerit:quod optabat?Potentes ait ſcri-
ptura:potēter tormenta patientur:ut præſentes ſolicitu-
dines & anxietates quas poteſtas ipſa parit omittam.Cu Sap̄.6.
pidus alter eſt inflantis ſcientiæ:quātū laborabit:quātū
anxiabitur ſpiritꝰ eius?Et tamē audiet:nec ſi te ruperis
apprehēdes.In amaritudine morabitur oculus eius:quo
ties uidere contigerit cui ſe poſteriorem iudicet aut pu-
tet ab alijs reputari.Quid cū intumuerit multū?Perdā in Corin.1.
quit dñs,ſapiētiam ſapientium:& prudentiā prudentium
reprobabo.Iam ne multis immorer,uidiſtis(ut arbitror)
quā fugiēdus nobis ſit mōs uterqꝫ ſi præcipitium angeli:
ſi caſum hominis expaueſcimus.Montes gelboe nec ros
nec pluuia ueniant ſuper uos.Quid tamen agimus?Aſcē
dere ſic nō expedit:& aſcēdi tenemur cōcupiſcētia.Quis
docebit nos aſcenſum ſalubrē?Quis niſi de quo legimꝰ.
Qm̄ qui deſcendit ipſe eſt & qui aſcendit?Ab ipſo demō
ſtrāda nobis erat aſcenſionis uia:ne ductoris imo ſeducto Eph.4.
ris iniqui aut ueſtigium aut cōſilium ſequeremur.Quia
ergo nō erat quo aſcenderet deſcēdit altiſſimꝰ:& ſuo no-
bis deſcēſu ſuauē ac ſalubrē dedicauit aſcēſum.Deſcēdit
de monte

de mōte potentiæ carnis infirmitate circūdatus:deſcēdit
de mōte ſciētiæ:qm̄ placuit deo per ſtultitiā prædicatio
nis ſaluos facere credentes.Quid enim tenello corpore &
infātilibus membris uidetur infirmius?Quid indoctius
apparet paruulo qui ſola matris ubera nouerit?Quis im-
potētior eo cuius oīa membra clauis affixa:cuius omnia
dinumerantur oſſa?Quis inſipientior eo qui tradebat in
mortem animam ſuam:& quæ non rapuit tūc exoluebat?
Vides quàm multum deſcenderit:quantū à potentia ſua:
quantū à ſapientia ſua exinanierit ſemetipm̄.Sed non po
tuit altius montem bonitatis aſcendere:nec ſuam cōmen
dare expreſſius charitatem.Nec mirū ſi deſcendendo xp̄s
aſcendit:qm̄ priorū uterqꝫ cecidit aſcendēdo.Et mihi qui
dē uidef montis huius aſcenſorē q̄rere qui dicebat.Quis
p̄s.24. aſcēdet in mōtē dñi,aut quis ſtabit in loco ſc̄tō eius?For
te etiā Eſaias aſcenſionis deſiderio cadētes intuens hoīes
ad hūc reuocabat mōtem exclamans.Venite aſcendamus
Eſaiæ.2. in montē dñi.An nō manifeſte eos de priorū montiū aſcē
ſione redarguēs montis huiꝰ p̄dicat ubertatē:qui ait:ut-
quid ſuſpicamini montes coagulatos?Mons coagulatus
p̄s.66. mons pinguis.Hic eſt igif mons domus dñi preparatꝰ in
p̄s.67. uertice montiū:ſuper quos ſalientē ſponſum inſpexerat q̄
dicebat.Ecce uenit is ſaliens in montibus.Docebat enim
ignarum uiæ:trahebat paruulum:infāutulum deducebat.
Ideoqꝫ uelut quibuſdam paſſibꝰ ibat ut de uirtute in uir-
Gen̄.2. tutē uideref deus deorū in ſion. D Iuſtitia em̄ eius ſicut
montes dei.Sed iam ſi placet ſaltus etiā ipſos inſtituamus
p̄s.16. qbus exultauit gigas ad currendā uiā:& cuius egreſſio à
ſummo cæli per gradus quoſdam uſqꝫ ad ſummū eius oc-
currit.Primū ergo cōſtitue montem illum in quē aſcēdit:
cū Petro & Iacobo & Ioanne:ubi transfiguratus eſt ante
Mat.17. eos.Refulſit facies eius ut ſol:& ueſtimenta eius facta ſūt
alba ſicut nix.Reſurrectionis gloria iſta eſt:quam in mon
te ſpei contemplamur.Vt quid enim aſcendit ut transfi-
guraretur:niſi ut doceret nos cogitatione aſcendere ad
futuram illam gloriā quæ reuelabitur in nobis.Fœlix cu
ius meditatio in conſpectu domini eſt ſemper:qui in cor-
de ſuo delectatiōes dexteræ domini uſqꝫ in finē ſedula co
gitatiōe reuoluit.Quid em̄ graue illi poterit uideri q ſen
per mente tractat:ꝙ non ſint condignæ paſſiones huius
temporis ad futurā gloriam?Quid cōcupiſcere poterit in
ſeculo nequā cuiꝰ oculus ſemp uidet bona dñi in terra ui
uētiū,ſemp uidet æterna p̄mia?Tibi dixit cor meū(ꝓphe
ta loquif dño)tibi dixit cor meū:reqſiuit te facies mea:
faciem tuā dñe reqram.Quis mihi tribuat ut oēs ſurgen-
tes ſtetis in excelſo:& uideatis exultationē q̄ uentura eſt
uobis à dño?Non ſit moleſtū uobis obſecro ꝙ in monte
hoc aliqn̄ diutius immoramur.poterimꝰ em̄ cæteros feſti
nātius pertranſire.Verū in iſto quem non detineat ſentē
tia illa ſancti petri:quam in eo protulit & de eo.Domine
(inquiēs)bonū eſt nos hic eſſe.Quid enim bonū eſt imo
Mat.17. quid aliud uidetur bonum quàm in bonis aīam demora-
ri:qn̄ quidē adhuc corpus nō poteſt?Puto ꝙ eiuſq ingre
diebatur in locū tabernaculi ammirabilis uſqꝫ ad domum
dei,in uoce exultationis & confeſſionis ſonus epulantis
fuerit:bonū eſt nos hic eſſe.Quis enim ex uobis ſecum co
gitās futurā illā uitā:ſed lætitiam:ſed iocūditatē:ſed bea-
titudinē:ſed gloriam filiorum dei:quis inquàm talia tran
quilla ſecum conſcientia uoluens nō cōtinuo de plenitu-
dine intimæ ſuauitatis eructat,dñe bonū eſt nos hic eſſe?
Non ſanè in hac erūnoſa peregrinatione ubi corpore de
tinef:ſed in ſuaui ac ſalubri illa cogitatione ī qua corde
p̄s.54. uerſaf.Quis mihi dabit pennas ſicut colūbæ:& uolabo &
requieſcam?Vos aūt filij hoīm,filij hoīs qui deſcēdit de
hierl'm ī hiericho:filij hoīm uſqꝫquo graui corde?Aſcēdi
te ad cor altū:& exaltabif deꝰ.Hic eſt em̄ mōs in quo trāſ
figuraf xp̄s.Aſcēdite:& ſcietis qm̄ dñs ſc̄tm̄ ſuū mirifica-
uit.Obſecro uos fratres mei nō grauenf corda ur̄a in cu-
ris ſecularibus:nā de crapula & ebrietate,gr̄a deo,nō ma
gnopere neceſſe habeo uos ammonere.Exonerate obſe-
cro corda ur̄a graui mole terrenarū cogitationū:ut ſcia-
tis mirificatū à dño ſc̄tm̄ ſuū.Leuate corda ueſtra cū mani
bus quibuſdam cogitationū ut tranſfiguratū dominū ui
deatis.Formate in cordibus ueſtris nō modo p̄riarcharū
& prophætarū tabernacula:ſed oēs domus illius cæleſtis
multiplices manſiones ſm̄ eū q circuibat immolans in ta-
bernaculo dñi hoſtiam uociferationis cantans:& pſalmū
illū dicens domino.Q̃ dilecta tabernacula tua dñe uirtu-
tum:concupiſcit & deficit aīa mea in atria domini.Circui p̄s.83.
te & uos chariſſimi cū pietatis & deuotionis hoſtia:uiſitā
tes aīo ſedes ſupernas & multas q̄ in domo patris ſunt mā
ſiōes humiliter ꝓſternentes corda ueſtra ante thronū dei
& agni:cū reuerētia ſupplicātes ſingulis ordinibus ange
lorū:p̄riarcharū numerū:cuneos ꝓphetarū:& ſenatū apo
ſtolicū ſalutātes:coronas martyrum ſuſcipientes purpu-
reis rutilantes floribus:redolētes lilijs:choros uirginum
ammirantes:atqꝫ ad mellifluū noui cantici ſonū quātum
p̄ualet infirmitas cordis erigētes auditū.Hæc recordatꝰ
ſum(ꝓpheta loquif dño)& effudi in me aīam meā.Quæ? p̄s.41.
Qm̄ trāſibo in locū tabernaculi ammirabilis uſqꝫ ad do-
mū dei.Et itē.Memor fui.(inqt)dei & delectatꝰ ſum.Quē
uiderūt apl'i uidit & iſte:nec diſſimili,ut arbitror,uiſione: p̄s.76.
niſi ꝙ ſpūale totū habuit huiꝰ uiſio,corporeū nihil.Om-
nino non uidit eū ſicut is qui dicebat.Vidimus eū & nō
erat illi ſpecies neqꝫ decor.Trāſfiguratum ꝓculdubio ui- Eſa.53.
dit & ſpecioſum forma p̄ filijs hoīm:q delectatū ſe ꝓhibet
ſicut & apl'i:bonū eſt(inqunt dño)nos hic eē.Et ut nihil
deſit ꝓpoſite ſimilitudini:illi qdē proni cecidiſſe legunf. Mat.17.
hic uerò ſuū fatef ſpm̄ defeciſſe.Q̃ magna mlt'itudo dul-
cedinis tuæ dñe:quā abſcōdiſti timentibꝰ te.Aſcendētes
igif in hūc montē & reuelata facie gloriā dñi ſpeculantes
haud dubiū quin clamare habeatis & uos:trahe nos poſt
te.Quid em̄ ꝓdeſt ſcire quo ſit eūdū:ſiquidē qua debeas
ire nō noueris?Alterū ꝓinde montē aſcendas neceſſe eſt:
in quo prædicantē audias:& ſcalam erigentē octo diſtin-
ctam ſcalaribꝰ cuius ſummitas cælos tāgit.Beati qui per-
ſequutionē patiūtur propter iuſtitiā:quoniā ipſorum eſt Matt.5.
regnū cælorū.Iam ſi primū aſcēderis montem iugi medi-
tatione ſupernæ gloriæ:iſtum nihilominus montem aſcē
dere non grauaberis:ut in lege eius mediteris die ac no-
cte:ſicut idem propheta non ſolum meditabatur in præ-
mijs:ſed & in mandatis domini q̄ dilexit.Sic enim audies
& tu:& quo eam ſcitis propter aſcenſionem primam:&
uiam ſcitis propter ſecundam.Propterea in corde tuo po
ne uiam ueritatis inquirere:ne fortè ſis de eorum nūero
qui uiam ciuitatis habitaculi non inuenerunt.Magis au
tem ſolicitus eſto aſcendere non modo cogitatione cæle-
ſtis gloriæ:ſed & conuerſatiōe quæ cæleſtem gloriam me
reatur.Tertium nihilominus montem lego:in quē aſcen
dit ſolus orare.Vides ergo quàm bene ſponſa in cāticis:
ecce,inquit,uenit iſte ſaliens in montibus.In primo trāſ- Can̄.2.
figuratus eſt,ut ſcires quo tenderes:in ſecundo uerba ui-
tæ loquutꝰ ē:ut ſcires qua peruenires.Orauit in tertio ut
eundi & perueniendi bonam obtinere ſtudeas uolunta-
tem.Scienti enim bonum & nō facienti peccatum eſt illi.
Propterea ſciens quoniam in oratione datur bona uolū-
tas:cū uideris quæ agenda ſunt ut cōualeſcas ad agenda
quæ uideris:aſcendere tu ad orationē:ora inſtanter,ora
perſeuerāter:ſicut ille pernoctabat in oratiōe,& dabit pa
ter bonus,ſpiritū bonum petēti ſe.Et uide quàm utiliter
orationis tempore etiam corporalis loci ſecretum quæri
mus:qn̄ hoc ille nō ſolū docuit uerbo.Intra,inquiens,in
cubiculū tuū & clauſo oſtio ora patrē tuū,ſed & cōmēda Matt.6.
uit exēplo:nec domeſticorū quēquam admittēs:ſed ſolꝰ
aſcendēs ad orōnē.Putas poterimꝰ aliqd amplius de eius
aſcenſionibus inuenire?Poterimꝰ utiqꝫ.Volo em̄ ut nec
iumēti ipſius ſis immemor ſup qd' legif aſcendiſſe.Volo
ut nec ipſam crucis aſcenſionē omittas.Nā & in illa exal
tari oportebat filiū hoīs.Et ego,inqt,ſi exaltatꝰ fuero à
terra:oīa traham ad meipſum.Itaqꝫ cum iam & cognitio Ioan.12
ſuppetit & uelle adiacet:quid agis quod perficere bonū
non inuenis?ſed aſinini quidam & beſtiales motus le-

gē cōtrariā habent & captiuare te uolunt. Quid inquàm
facies ſuper cōcupiſcentijs irrationabilibus: quæ ſunt in
mēbris tuis? Vrget te etiam cū ieiunare conſentis gulæ il
lecebra: cū uigilare proponis, ſomnolentia præmit. Quid
faciemus huic aſino? Aſininū em̄ iſtud eſt cōe cum aſinis
quia homo comparatꝰ eſt iumentis inſipientibus: & ſimi
lis factus eſt illis. Aſcēde dn̄e ſuper aſinum iſtum: cōculca
hos beſtiales motus: quia domari debent ne dn̄ari præua
leant. Niſi enim calcati fuerint cōculcabunt nos: niſi præ
mantur opprīment nos. Propterea ſequere aīa mea & in
hac aſcenſione chriſtum dn̄m: ut ſub te ſit appetitus tuus
& tu dn̄eris illius. Nam ut in cælum aſcendas prius neceſ
ſe eſt leuare te ſuper te: calcando carnalia deſideria quæ in
te militant aduerſum te. Sequere etiam aſcendentem cru
cem exaltatum à terra: ut non ſolùm ſuper te: ſed & ſuper
omnē quoqꝫ mundū mentis faſtigio colloceris: uniuerſa
quæ in terris ſunt deorſum aſpiciēs & deſpiciēs ſicut ſcri
ptum eſt. Cernent terrā de longe. Nulla te mundi oblecta
Eſa.33. mēta inclinēt: nullæ aduerſitates deijciant. Abſit tibi glo
riari niſi i cruce dn̄i tui Ieſu chriſti: per quē tibi mundus
crucifixus eſt: ut quæ mūdus appetit crucē reputes: & tu
crucifixus mundo: illis quæ mūdus crucem reputat: toto
inhæreas amore. Iam uerò qd ex hoc reſtat niſi ut ad illū
aſcendas qui eſt ſupra omnia deus benedictus in ſecula?
Diſſolui iam & eſſe cum chriſto: multo magis optimum.
Beatus uir cuius eſt auxilium abs te, ait propheta ad do-
p̄s.83. minum, aſcēſiones in corde ſuo diſpoſuit: ibit de uirtute
in uirtutē uſqꝫ ad uidēdum deū deorū in ſion. Hæc eſt ul
tima aſcēſio in qua implentur oīa, ſicut ait apl's. Chriſtus,
qui deſcēdit ipſe eſt & qui aſcēdit: ut adimpleret omnia.
Ephe.4. Sed de illa aſcenſione quid dicam? Quo aſcendemus? ut
ubi chriſtus eſt & nos ſimus. Quid ibi erit? Oculus deus
non uidit abſqꝫ te: quæ præparaſti diligentibus te. Deſi-
Eſa.64. deremus hanc fratres mei ſuſpiremus ad eam iugiter: &
eo magis affectus uigeat quo deficit intellectus. Tripli
cem nobis in eccleſia primitiua uirtutem ſanctus lucas
breui ſermone commendat: ubi poſt dominicam aſcenſio
Actu.1. nem unanimiter eos in oratione perſeueraſſe deſcribit:
expectantes cæleſtem conſolationem cuius acceperant re
promiſſionem. Laudabili ſiquidem magnanimitate pu-
ſillus grex paſtoris ſolatio deſtitutus: minime tamē dubi-
tans quoniam illi cura eſſet de eis, ſed paternam pro eis
gereret ſolicitudinē: deuotis pulſabat ſupplicationibus
cælum: certus ꝙ penetrarent illud iuſtorum oratiōe: nec
pauperum præces ſpernerentur à domino: aut ſine copio
Abac.2. ſa benedictione redirent. Sed nec ſine longanimitate per
ſiſtebant indeficientes: iuxta illud propheticum. Si morā
fecerit expecta eum: quia ueniet & non tardabit. Porrò
unanimitas quidem legitur, euidēter expreſſa: ꝙ hæc ſola
diuini ſpūs chariſmata mereat̄. Neqꝫ em̄ eſt deus diſſenſio
nis ſed pacis, neqꝫ habitare facit niſi unius moris in do-
mo. Iure igitur præparationem cordis eorum audiuit au
ris diuina nec ab expectatione ſua cōfundit eos: qui & ma
gnanimes & longanimes & unanimes eſſent. Certiſſima
nāqꝫ hæc teſtimonia ſunt fidei, ſpei, charitatis. Et quidem
euidenter ſpes longanimitatem: unanimitatem charitas
operatur, Nunquid fides quoqꝫ magnanimum facit? Et
ſola. Quicquid enim ſine fide præſumitur nō eſt ulla ani-
Phil.4. mi ſolida magnitudo: ſed uentoſa quædam inflatio & tu-
mor inanis. Vis audire magnanimem uirum? Omnia, in
quid, poſſum i eo qui me confortat. Imitemur triplicem
hanc præparationem fratres ſi deſideramus ſupereffluen
tem menſuram ſpiritus obtinere. Omnibus enim præter
chriſtum ad menſuram datur ſpiritus: ſed menſuræ cumu
lus ſupereffluētis uidetur quodammodo exceſſiſſe mēſu-
ram. Euidens fuit magnanimitas in conuerſione noſtra:
ſit etiam in cōſummatione longanimitas: ſit magnanimi
tas in cōuerſatione. Huiuſmodi ſiquidem animabus cæ-
leſtis illa hieruſalem deſiderat inſtaurari: quibus nec fidei
magnitudo deſit in ſuſcipiēdo onere chriſti: nec longitu-
do ſpei in perſiſtendo: nec charitatis iunctura, quod eſt
uinculum perfectionis.

Item in aſcenſione domini. De intellectu &
affectu. Sermo. V.

HOdie ſedenti in throno antiquo dierū cōſeſſu
rus pariter oblatus eſt filius hoīs & erit dein-
ceps nō mō germē dn̄i in magnificētia & glo
ria: ſed & fructus terræ ſublimis. Fœlix unio
& amplectēdū ineffabilibus gaudijs ſacramētū. Idē em̄ &
germē dn̄i & fructus terræ: idē & ipſe dei filius: & fructus
uētris mariæ eſt. Idem filius Dauid & dn̄s de quo hodie
gaudiū eius impletū eſt: unde olim præcinens aiebat. Di
xit dn̄s dn̄o meo: ſede à dextris meis. Qūo em̄ nō dn̄s ger p̄s.109.
mē dn̄i? Idem tm̄ & filius eius utpote fructus terræ ſubli-
mis: fructus uirgæ quæ de radice ieſſe ꝓceſſit. Hodie igit̄
ſuū hunc & hoīs filiū apud ſemetip̄m pater clarificat cla-
ritate quā habuit priuſquàm mundus fieret apud ipſum.
Hodie ueritatē quæ de terra orta eſt: cælum ſibi redditā
gloriat̄. Hodie ſponſus aufertur à filijs, & lugēdus eis eſt
ſicut ipſe prædixit. Nō em̄ poterant filij ſponſi lugere do
nec ſponſus cū eis erat: ſed uenit dies ut auferat̄ ab eis: ut Matt.9.
decætero lugeant & ieiunēt. Vbi illud iā Petre quod di-
xeras: dn̄e bonū eſt nos hic eſſe: faciamus hic tria taberna
cula? Ecce em̄ ingreſſus eſt amplīꝰ & ꝑfectius tabernacu Mat.17.
lū nō manufactū, i. nō huius creatiōis. Qūo ergo iā bonū
eſt nos hic eſſe? Imo uerò moleſtū eſt: graue eſt: periculo-
ſum eſt. Nimirū ubi malitiæ plurimū: ſapīæ modicū, ſi ta
mē uel modicū inuenit̄: ubi uiſcoſa oīa: oīa lubrica: oper-
ta tenebris: obſeſſa laqueis pctōrum: ubi periclitātur aīæ:
ubi ſpūs affligūtur ſub ſole ubi tm̄ uanitas & afflictio ſpi
ritus eſt. Leuemus igitur fratres mei leuemus in cælū cor
da cum manibus: & aſcendētem dominū ſequi uelut qui-
buſdā paſſibus deuotionis & fidei cōtendamus. Erit em̄
cū ſine mora: ſine difficultate obuiā illi in nubibus rapie
mur: & id poterūt corpa ſpiritalia qđ merito interim ne
queunt ſpiritus animales. Nunc enim quantis conatibus
corda leuare neceſſe eſt: quæ quidem ut miſerabiliter ſa-
tis in libro propriæ experientiæ legimꝰ: & corruptio cor Sap̄.9.
poris aggrauat: & terrena inhabitatio deprimit? At for-
tè tradēdum eſt quid ſit leuare cor: aut quēadmodum il-
lud oporteat eleuari: ſed tradendum ſanè ab apl'o quàm à Coll.3.
nobis. Si conſurrexiſtis, inquit, cum chriſto quæ ſurſum
ſunt quærite: ubi chriſtus eſt in dextera dei ſedens: quæ
ſurſum ſunt ſapite: nō quæ ſuper terrā. Ac ſi manifeſtiꝰ di
cat. Si conſurrexiſtis & coaſcendite: ſi cōuiuitis: & cōre-
gnate. Sequamur fratres ſequamur agnū quocūqꝫ ierit:
ſequamur patientē: ſequamur & reſurgentem: ſequamur
multo libētius aſcendētē. Crucifigat̄ uetus homo noſter
ſimul cū illo: ut deſtruat̄ corpꝰ peccati ut ultra nō ſeruia-
mus pctō mortificatis nimirū mēbris noſtris quæ ſunt ſu
per terrā: ſed & qūo ipſe reſurrexit à mortuis per gloriā
patris: ita & nos in nouitate uitæ ambulemus. In hoc em̄
mortuus eſt & reſurrexit ut peccatis mortui iuſtitiæ uiua
mꝰ. Cæterū qm̄ uitæ nouitas locū exigit tutiorē & reſur-
rectionis dignitas altiorē expetit gradū: ſequamur etiam
aſcēdētē q̄rere uidelicet & ſapere q ſurſum ſunt ubi ille
eſt, non quę ſuper terrā. Quæris quis ille ſit locus? apl'm Gall.4.
audi. Quæ ſurſum eſt, inquit, hierl'm libera eſt quę eſt ma-
ter nr̄a. Vis ſcire quænam ibi ſint? Viſio pacis eſt. Lauda
hieruſalem dominum: lauda deum tuum ſion: qui poſuit p̄s.147.
fines tuos pacem. O pax quæ exuperas omnem ſenſum: ô
pax etiam ſuper pacem: ô menſura ſuper menſuram cōfer
ta & coagitata & ſupereffluens. Compatere igitur chri-
ſto anima chriſtiana: conreſurge: coaſcende: quod eſt, de-
clina à malo & fac bonum: inquire pacem & perſequere
eam. Sic nimirum Paulus in actibus apoſtolorū de conti-
nentia & iuſtitia & ſpe uitæ æternæ memorat̄ docuiſſe di
ſcipulos. Sic ueritas ipſa monet in euāgelio præcingere Actu.13.
lūbos: lucernas accēdere: & deinceps hoībus expectanti-
bus dn̄m ſuū ſimiles inueniri. Cæterū gemina quædā ſi Luc.12.
bene aduertiſtis aſcēſio nobis ab apoſtolo cōmēdatur: in
eo ꝙ & quærere & ſapere monuit nō infima ſed ſuperna.
Quam fortaſſe

p̄s.33. Quā fortaſſe diſtictionē ne ipſe quoqꝫ propheta p̄teriſſe
oīno uidebitur dicēs. Inquire pacē & perſequere eam: ut
hoc ſit pacē ſequendā quærere: perſequi inquiſitā: qđ eſt
ſapiēda quærere: q̄ſita ſapere quæ ſurſum ſunt nō quæ ſu
per terrā. Nimirū donec diuiſa ſunt corda noſtra: & mul-
tos interim ſinus inueniūt̄ habere: nec ſibi omnino cohæ
rere uident̄ uel particulatim ea & membratim quodāmō
leuare neceſſe eſt, ut in ſuperna illa hieruſalem colligātur:
cuius participatio eius in idipſum: ubi nō tm̄ ſinguli: ſed
& omnes pariter incipiant habitare in unum: non modo
ſcilicet non diuiſi in ſemetipſis: ſed nec īter ſeipſos. Ecce
enim ut tanquam principalia cordis ipſius mēbra diſtin-
guam eſt intellectus in nobis: eſt & affectus: & hi quoqꝫ ſæ
pius ſibiinuicem aduerſantes: ut alter ſumma petere: alter
appetere infima uideatur. Quantus uerò his dolor: quàm
grauis animæ cruciatus: dum ſic diſtrahitur ſic dilacera-
tur: ſic abrumpitur a ſeipſa: uel ex ea ſaltem quā omnibus
experiri in promptu eſt corporis ſciſſione cōiciat: ſi quis
in ſuo ſpiritu animaduertere pernicioſa & periculoſa in
ſenſibilitate non neglexerit. Diſtrahunt̄ hominū crura &
longioris obice ligni, remouētur abinuicem pedes: & dū
adhuc cutis integra manet: quis tamen ille eſt cruciatus?
Sic ſic affligi plangimus miſeros: qui corporaliter inter
nos conuerſantes illuminati forte ſimiliter: ſed diſſimili-
ter inueniuntur affecti. Intelligunt pariter bona quæ fa-
ciant: ſed non pariter diligunt intellecta. Nam de ignorā
tia fratres quænam excuſatio nobis: quibus nunquàm
doctrina cæleſtis: nunquam diuina lectio: nunquàm ſpiri
tualis eruditio deeſt? Quæcunqꝫ uera ſunt: quæcunqꝫ pu
dica: quæcunqꝫ iuſta: quæcunqꝫ amabilia: quæcunqꝫ bo
næ famæ ſi qua uirtus ſi qua laus diſciplinæ: hæc diſcitis
& accipitis: hæc auditis pariter & uidetis in exemplis ui-
delicet & uerbis eorū qui inter uos ſunt perfecti: quorū &
hortatio & cōuerſatio plenius erudit uniuerſos. Vtinam
aūt hæc ut intellectū admonēt: moueant & affectum: ne ſit
intus amariſſima cōtradictio & diuiſio moleſtiſſima dum
hinc quidem ſurſum trahimur: ſed retrahimur inde deor-
ſum. Nimirum aduertere potes in omnibꝰ fere religioſis
congregationibus uiros repletos cōſolatiōe ſuperabun-
dantes gaudio: iocundos ſemꝑ & hilares feruentes ſpiri-
tu: die ac nocte meditantes in lege dei: crebro ſuſpiciētes
in cælum & puras manus in oratione leuantes: ſolicitos
obſeruatores conſcientiæ: & deuotos ſectatores bonorū
operum: quibus amabilis diſciplina: dulce ieiunium: uigi
liæ breues: labor manuum delectabilis: & uniuerſa deniqꝫ
conſeruationis huius auſteritas refrigerium uideat̄. Con
tra ſanè inuenire eſt homines puſillanimes & remiſſos: de
ficiētes ſub onere uirga & calcaribus indigentes: quorū
remiſſa lætitia puſillanimis triſtitia eſt: quorum breuis &
rara compunctio, animalis cogitatio, tepida conuerſatio
quorum obedientia ſine deuotione, ſermo ſine circūſpe
ctione, oratio ſine cordis intentione, lectio ſine ædificatio
ne: quos deniqꝫ, ut uidemus, uix gehennę metus inhibet:
uix pudor cohibet: uix frænat ratio: uix diſciplina coher-
cet. Non tibi horū uita iferno penitus appropinquare ui
det̄: dū intellectu affectui: & affectu intellectui repugnāte:
neceſſe habēt mittere manū ad opera fortiū q cibo fortiū
minime ſuſtētant̄ ſocij planè tribulatiōis ſed nō cōſolatio
nis? Exurgamꝰ obſecro qcūqꝫ eiuſmodi ſumꝰ: reſartiamꝰ
aīas: ſpiritū recolligamus abijcientes ꝑnicioſam tepidita
tē, & ſi nō qa periculoſa eſt, & deo ſolet ut īterdū, miſera-
biliter plangimus, etiam uomitū prouocare: certè qa mo
leſtiſſima plena miſeriæ & doloris: & īferno planè ꝓxima:
umbra mortis iure cenſet̄. Si quærimus q̄ ſurſum ſūt: etiā
ſapere & ꝑlibare interim ſtudeamus. Fortè em̄ poterit in
tellectui & affectui nō inconueniēter aptari ꝙ & quærere
q̄ ſurſum ſunt & ſapere āmonemur: ut ī principalibꝰ quē
admodū ſupra dictū eſt, mēbris ſuis corda noſtra manibꝰ
qbuſdā pij conatus: & exercitij ſpiritalis leuare ſtudeamꝰ
ad deū. Omnes, ni fallor, quæ ſurſum ſunt quærimꝰ intel
lectu fidei & iudicio rationis: ſed non æque forſitā ſapi-
mus omnes quæ ſurſum ſunt: tanquā ineſcati his q̄ ſunt
ſuper terrā uiolento quodā præiudicio affectionis. Vnde
em̄ ea, quam pauloante oſtēdimus, animorum diuerſitas:
tanta diſparilitas ſtudiorum: conuerſationum tanta diſſi
militudo? Vnde ſpiritualis gratiæ inopia tāta quibuſdā,
cum alijs copia tanta exuberet? Profecto nec auarus nec
inops eſt gratiæ diſtributor: ſed ubi uacua uaſa deſunt:
ſtare oleū neceſſe eſt. Vndiqꝫ ſe ingerit amor mūdi cū cō
ſolationibus imo deſolatiōibus ſuis obſeruat aditꝰ: per
feneſtras irruit: mētem occupat: ſed nō eius qui dixit. Re
nuit cōſolari anima mea: memor fui dei, & delectatꝰ ſum.
Præoccupatum nempe ſecularibus deſiderijs animum de p̄s.76.
lectatio ſancta declinat: nec miſceri poterunt uera uanis:
æterna caducis: ſpūalia corporalibus: ſumma imis: ut pa-
riter ſapias quæ ſurſum ſunt & quæ ſuper terrā. Fœlices
nimirū uiri illi per quos dn̄ica aſcēſio legitur præſigna-
ta. Enoch raptus: trāſlatus Helias. Fœlices planè qui ſo-
li iā deo uiuūt: ſoli uacāt intelligēdo: diligēdo, fruendo.
Neqꝫ em̄ corpora quæ corrumpunt̄ illas aggrauant aīas:
aut terrena inhabitatio ſenſus eorū tanquā multa cogitā
tes deprimit: qui cū deo ambulaſſe noſcunt̄. Factū eſt im
pedimētum omne de medio: occaſio uniuerſa ſublata: ma
teries nulla relicta eſt: quæ eorum affectū aggrauet uel de
primet intellectū. Nā & priorē ob hoc raptum ſcriptura
commemorat: ne fortè uincat malitia ſapientiā & intelle
ctus eius uel aīa ultra decipi ualeat aut mutari. Nobis au
tē unde in his tenebris ueritas, unde charitas in hoc ſecu
lo nequā: in hoc mūdo qui totus poſitus eſt in maligno?
Putas erit qui intellectū illuminet, qui inflāmet affectū?
Erit utiqꝫ ſi cōuertamur ad chriſtū: ut uelamē de cordibꝰ
auferatur. Hic eſt em̄ de quo ſcriptū eſt. Habitātibus in
regiōe umbræ mortis: lux orta ē eis. Siqdē prioris igno- Eſaiæ.9.
rantiæ tēpora deſpiciēs deus annunciauit hoībus ut oēs
ubiqꝫ agerent pœnitentiā ſm ꝙ paulus athenienſibꝰ tra
dit. Memento etem̄ dei uerbū & ſapiētiā incarnatam: cu-
ius utiqꝫ opus erat toto illo tēpore quo uideri in terris,
& inter hoīes cōuerſari dignata eſt ineffabilis illa uirtus:
illa gloria: illa maieſtas illuminare oculos cordis: etiā ſua Matt.3.
dere fidē hominibus prædicatiōe pariter & oſtenſiōe ſi-
gnorū. Deniqꝫ ſpūs dn̄i ait ſuper me: ad euangelizādum
pauperibꝰ miſit me. Et apl's loquebat̄. Adhuc modicū lu
mē in uobis eſt: ambulate dū lucem habetis: ut non tene- Ioan.12.
bræ uos cōprehendant? Nec modo ante paſſionem ſed &
poſt reſurrectionē in multis argumentis per dies quadra
ginta apparens eis & loquēs de regno dei: qn̄ & ſenſum
eis ut ſcripturas intelligerēt legit̄ aperuiſſe: intellectū po
tius informabat quàm purgabat affectū. Qn̄ em̄ ad ſpūa-
lia affici poſſent animales? Imo uerò ne ipſam quidē me- Luc.24.
ram lucē poterāt aliquatenus ſuſtinere: ſed exhiberi illis
oportuit uerbū in carne: ſolē in nube: lumē i teſta: mel in
cæra: cæreū i laterna. Spūs an̄ faciē illorū xp̄s dn̄s: ſed nō
utiqꝫ ſine umbra in qua uiuerēt interim īter gētes. Vn̄ &
uirgini legit̄ obūbraſſe: ne uehemētiori reuerberata: ſplē
dore ad cādidiſſimā illā lucē puriſſimūqꝫ fulgorē diuita-
tis etiā illiꝰ aqlæ poſſet acies hebetari. Minime tm̄ uel nu
bes ipſa leuis eē potuit ocioſa: ſed ea qꝙ uſus eſt i ſalutē:
& diſcipulorū aīos q nec ad fidei ītellectū ſine aliq̄ muta-
tiōe affectꝰ poterāt ꝓmoueri: nec aſſurgere adhuc ad ſpūa
lia p̄ualebāt i ſuæ carnis ꝓuocauit affectū: ut amore qdā
hūano operanti mira: mira loquēti hoī adhærerēt: amore
utiqꝫ carnali adhuc: ſed tā ualido ut cæteris oībꝰ p̄ualeret
Nimirū hic erat ille moyſi ſerpēs: q ſerpētes magorū ægy
pti oēs parit̄ deuorauit. Deniqꝫ ecce nos, iquiūt, reliqmꝰ
oīa: & ſequuti ſumꝰ te. Beati ſiqdē ocl'i q uidebāt dn̄m ma Mat.19.
ieſtatis in carne præſentē: auctorē uniuerſitatis īter hoīes
cōuerſantē: uirtutibꝰ coruſcātē: infirmos curātē: mare cal
cantē: mortuos ſuſcitātē: dæmonijs imperantē: & ꝑtātē ſi
milē hoībus cōferentē: mitē & hūilē corde benignū affa-
bilē miæ uiſceribꝰ affluētē: agnū dei pctm̄ nō hn̄tē, & oīm
pctā i portātē. Beatæ aures q̄ uerbà uitæ ab ipſius īcarnati
uerbi ore percipere merebantur: quibus enarrabat uni-

genitꝰ qui eſt in ſinu patris & nota faciebat quæcūqꝫ au-
diſſet à patre: ut flueta doctrinæ cæleſtis ab ipſius ueritatis puriſſimo fonte haurirēt, uniuerſis poſtmodū gētibus
Ioan.8. ꝓpinanda: imo eructanda potarent. Quid mirum fratres,
ſi implebat triſtitia cor eorū: cū ab eis ſeſe ꝓnūciaret itu-
rū: & adderet: quo ego uado uos nō poteſtis uenire mō?
Quidni cōcuterenť uiſcera: turbareť affectꝰ: hæſitaret ani-
mus: hæreret uultus: paueret auditꝰ: nec oīno æquanimi-
ter diſceſſionis eius ſermo poſſet admitti: ut relinqueret
eos ꝑ quo oīa reliquiſſent? Cæterū nō ut maneret in car
ne: ſed ut trāſferreť ad ſpm̄: totus ab eo in illā carnē diſci-
pulorū fuerat collectus affectus: ut dicere eſſet aliquādo.
Et ſi cognouimus xp̄m ſcd'm carnem: ſed nunc iam nō no
2.Co.5. uimꝰ. Vn̄ & benigniſſimꝰ ille magiſter blādis eos refouēs
conſolationibus ait. Rogabo patrē meū: & aliū paracletū
Ioā.14. dabit uobis ſpm̄ ueritatis: q uobiſcū maneat ī æternū. Et
itē. Ego ueritatē dico uobis: expedit uobis ut ego uadā.
Ioā.20. B Niſi enim abiero paracletus nō ueniet ad uos. Grande
myſterium fratres mei. Quid enim ſibi uult: niſi ego abie
ro paracletꝰ nō ueniet. Ita ne īuiſa paracleto p̄ſentia xp̄i:
aut cōtuberniū dn̄icæ carnis ſpūſanctꝰ horrebat: q̄ ſicut
angelo prænunciante cognouimus nec cōcipi quidē niſi
eo ſuperueniēte potuerit? Quid eſt ergo: niſi ego abiero
paracletus non ueniet? Niſi carnis p̄ſentia ueſtris ſubtra
hať aſpectibus, ſpūalis gr̄æ plenitudinem occupata mens
nō admittit, non recipit animus, nō capit affectus. Quid
uobis uideť fratres? Si hæc ita ſunt: imo quia ita ſunt au-
deat quis de cætero fantaſticis quibuſdā illecebris deditꝰ
ſectans lænocinia carnis ſuæ, carnis utiqꝫ peccatricis geni
tæ ī peccatis: aſſuetæ peccatis: in qua deniqꝫ bonū nō eſt
illū pariter expectare paracletū? Audeat īquàm qui huic
ſterquilinio ſemp inhæret: qui carnē fouet: in carne ſemi
nat: carnē ſapit: illam nihilominus conſolationē ſupernæ
uiſitationis: torrētē uoluptatis illū: illā ſperare gratiā ſpi
ritus uehemētis: quā (ut ueritas ipſa teſtať) ne cū ipſa qui
dem uerbi carne percipere ullatenus apoſtoli potuerunt.
Errat omnino: ſi quis cæleſtē illam dulcedinē huic cineri
diuinū illud balſamū huic ueneno, charīſmata illa, ſpiritꝰ
miſceri poſſe huiuſmodi illecebris arbitrať. Falleris tho-
ma ſctē, falleris: ſi uidere dominum ſperas, ab apoſtolorū
collegio ſeparatus. Non amat ueritas angulos: non ei di
uerſoria placent. In medio ſtat: id eſt diſciplina communi
communi uita: communibus ſtudiis delectatur. Vſqꝫquo
miſer diuerticula captas & conſolationes propriæ uolun
tatis tanto labore quæritas: tanto rubore mendicas? Et
quid facio inquis? Eiice ancillam & filium eius: non enim
heres erit filius ancillæ cū filio liberæ. Nulla (ut dictum
eſt) cōuentio ueritati & uanitati: luci & tenebris: ſpiritui
& carni: igni & tepiditati. Sed dum illa moratur, inquies,
ſine aliqua cōſolatiōe eſſe nō poſſum. Imo uerò ſi moram
fecerit expecta eum: quia ueniet & nō tardabit. Apoſtoli
decem dies in hac expectatione ſederunt: perſeuerantes
unanimiter in oratione cū mulieribꝰ & maria matre Ieſu.
Et tu igitur orare diſce: diſce quærere: petere, pulſare: do
nec īuenias: donec accipias: donec aperiatur tibi. Nouit
dominus figmentum tuum: fidelis eſt non te patietur tēta
ri ſupra quàm poſſis. Confido in ipſo: ꝙ ſi fideliter expe
ctaueris: nec diem decimum expectabit. Præueniet certè
in benedictionibus dulcedinis deſolatam animam & orā-
tem: ut fœliciter & nō ad inſipientiā tibi cōſolari renuēti
in ipſius memoria delecteris: inebriatus ab ubertate do-
mus, & uoluptatis eius torrente potatus. Sic nimirum &
heliſæus quondam oraſſe legitur cum dulciſſimum illud
ſolatium heliæ præſentiam ſibi plangeret ſubtrahēdam.
Sed conſidera diligentius quid oraueris: quidue reſpon
ſum ſit poſtulāti. Oro, inquit, dn̄e ut fiat ſpūs tuꝰ duplex
in me. Nimirū duplicari ei ſpiritū oportebat: ut magiſtri
abeuntis abſentiā gratia duplicata ſuppleret. Vnde & he
lias ad eum: ſi uideris, inquit, qn̄ tollar à te: fiet qd' petiſti.
Duplicauit em̄ ſpm̄ uiſio abeuntis: cū euidenter raptus in
cælū uniuerſa pariter eius deſideria ſecū tulit: ut īciperet
ipſe quoqꝫ iam ſapere q̄ ſurſum ſunt: nō q̄ ſuper terrā. Du
plicauit ſpm̄ uiſio abeūtis ut intellectui ſpūali, ſpiritualis
iungereť affectꝰ, cū ipa utiqꝫ, cui potiſſimū inhærebat car
ne, raptus in cælū: qd' euidētius in apl'is inueniť impletū.
Vbi em̄ uidētibꝰ illis ſuus ille Ieſus tā manifeſte eleuatus
eſt & ferebať in cælum, ut nemo eorū opus haberet inter
rogare quo uadis: ipſa iā (ut ita dixerim) oculata fide edo
cti ſunt ſupplices in cælū leuare oculos: puras tēdere ma-
nus: promiſſa ſibi dona chariſmatum poſtulantes: donec
fieret repente de cælo ſonus aduenientis ſpūs uehemen-
tis: aduenietis utiqꝫ ignis: quē dn̄s Ieſus mittebat in ter-
rā: uolens uehementer accendi. Conſtat ſiquidem eos &
prius ſpm̄ accepiſſe cū uidelicet inſufflauit eis & dixit: ac
cipite ſpm̄ ſanctū, ſed ſpiritum plane fidei & intelligētiæ, Ioā.20.
nō feruoris: quo magis illuminareť rō, quàm inflāmareť
affectio: dum duplicari utiqꝫ ſpūs opus fuit. Quos em̄ uer
bū patris diſciplinā & ſciētiā ante docuerat & intellectu
adimpleuerat corda eorū: aduenieſ utiqꝫ poſtmodū ignis
diuinus & inueniēs iam receptacula munda infudit ube-
rius dona chariſmatū: & ī ſpiritualē oīno mutauit amorē:
ut accēſa ī eis charitas fortis ut mors: iā nō mō fores: ſed
ne ipa quidē ora ꝓpter metū iudæorū claudere dignareť.
Cui nos gratiæ ꝓ noſtre exiguitatis modulo præparātes:
exinanire per omnia noſmetipſos & à delectationibus mi
ſeris & caducis conſolationibus euacuare ſtudeamus di-
lectiſſimi corda noſtra: maximeqꝫ inſtante nūc die feſto, &
feruētius & fiducialius unanimiter perſeueremus in orō
ne: ut ſua nos uiſitatione, ſua cōſolatione & confirmatiōe
digneť ſpūs ille benignꝰ: ſpūs dulcis: ſpūs fortis: infirma
roborans: aſpera planans: corda purificans: qui cū patre
& filio idipſum, ſed nō is ipſe eſt: ut tres unū, & unum tres
eſſe ueriſſime prorſus, & fideliſſime catholica eccleſia fa-
teatur: à patre adoptata: à filio deſpōſata: à ſpiritu ſancto
confirmata: quibus ut una ſubſtātia: ſic eadem nihilomi-
nus gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

In feſto pentecoſtes. Sermo. I.

Elebramus dilectiſſimi hodie ſpūſcti ſo-
lēnitatē tota cū iocūditate celebrādā, di-
gnā omni deuotiōe. Dulciſſimū em̄ quid
dā in deo ſpūſctūs eſt benignitas dei, &
idē ipſe deꝰ. Proinde ſi celebramꝰ ſctōrū
ſolēnia, quātomagis eiꝰ à quo habuerūt
ut ſancti eſſent quotquot fuere ſancti? Si ueneramur ſcti-
ficatos: quātomagis ipſum ſctificatorē conuenit honora-
ri? Hodie itaqꝫ feſtiuitas eſt ſpūſancti qua uiſibiliter ap-
paruit inuiſibilis: ſicut & filius cū ſit nihilominus inuiſi-
bilis in ſeipſo: dignatus eſt exhibere ſe in carne uiſibilē.
Hodie ſpūſanctus reuelat nobis aliqd de ſeipſo: ſicut an̄
de patre & filio aliqd noueramꝰ. Nā perfecta trinitatis co
gnitio uita æterna eſt. Nūc aūt ex parte cognoſcimus: reli
qua credimus, quæ minime ſufficimꝰ cōprehēdere. Et de
patre quidē noui creationē clamātibus creaturis, ipſe fe
cit nos & nō ipſi nos. Inuiſibilia em̄ dei à creatura mūdi:
per ea q̄ facta ſunt: intellecta cōſpiciunť. At uerò æterni-
tatē & immutabilitatē ipſiꝰ cōprehēdere, multū eſt à me:
lucē habitat inacceſſibilē. De filio aūt, magnū aliqd noui
(eius gratia) ſcilicet incarnationē. Nā generationē quis
enarrabit? Quis cōprehēdat æqualē genitum genitori?
Iā & de ſpūſancto ſi nō proceſſionem qua ex patre filioqꝫ
procedit: illa em̄ mirabilis facta eſt ſciētia ex me: cōforta-
ta eſt & nō potero ad eam: noui tn̄ aliquid, uidelicet inſpi
rationem. Duo enim ſunt unde procedat & quo. Proceſ-
ſio à patre & filio: poſuit tenebras latibulū ſuum: ſed pro-
ceſſio ad hoīes hodie cœpit innoteſcere: & iam fidelibus
manifeſta. Et prius equidem quoniā ſic oportebat ſignis
uiſibilibus, inuiſibilis ſpiritus ſuum declarabat aduentū:
nūc eius ſigna quo ſpiritualiora ſunt: eò magis congrua,
eò magis uidentur ſpirituiſancto digna. Venit tūc ſuper
diſcipulos in linguis igneis ut uerba ignea loquerentur:
& legem igneā linguæ igneæ prædicarent. Nemo cōque
ratur: ꝙ minime nobis illa manifeſtatio ſpiritus fiat. Vni-
cuiqꝫ

cuiqꝫ em̄ dať manifeſtatio ſpūs ad utilitatē. Deniqꝫ ſi di-
cere opus eſt nobis illa manifeſtatio potius quàm apl'is fa
cta eſt. Ad quid em̄ illis neceſſariæ linguæ gentiū: niſi ad
cōuerſionē gētiū? Fuit ī eis alia q̄dā manifeſtatio magis
ad eos ꝑtinens: & hæc uſqꝫ hodie fit in nobis. Manifeſtū
em̄ fuit indutos eſſe uirtute ex alto q de tāta puſillanimi-
tate ſpūs ad tantā deuenere cōſtantiā. Nō eſt iam fugere:
nō eſt abſcōdi propter metū iudæorū, cōſtātius mō p̄di-
cant: quàm deliteſcerēt ante timidiꝰ. Deniqꝫ mutationē
illā dexteræ excelſi manifeſte declarat princeps apoſtolo
rū, prius quidē inter ancillæ uerba formido: poſtmodū in
Actu.5. ter principū uerbera fortitudo. Ibāt, ait ſcriptura, gaudē
tes à cōſpectu cōſilij qm̄ digni habiti ſunt ꝓ noīe Ieſu cō
tumeliā pati: quē ſane prius cū duceret ad conſilium: ſo-
lū reliquerāt fugiētes. Quis dubitet aduenīſſe ſpiritū ue-
hemētē qui mētes eorū inuiſibili illuſtraret potentia? In
hunc modū etiā mō q̄ ſpūs operať in nobis: teſtimonium
1.Pet.3. ꝑhibent in nobis de eo. Quia igiť mandatū accepimꝰ ut
declinātes à malo faciamus qd' bonū eſt: uide quēadmo-
dū ſpūs in utroqꝫ adiuuat infirmitatē n̄ram. Nā diuiſiōes
Declina gratiarū ſunt, idē aūt ſpūs. C Propterea ad declinādum
re à malo à malo tria operať in nobis: compūctionē, ſupplicationē,
& facere remiſſionē. Initiū em̄ reuertēdi ad deū pœnitētia eſt quā
bonū fa- ſine dubio ſpūs operať non noſter ſed dei: idqꝫ & certa rō
cit ſpiri- docet & cōfirmat auctoritas. Quis em̄ cū ad ignē uenerit
tus ſan- algens & fuerit calefactus dubitauit ei ab igne ueniſſe ca
ctus. lorē quē habere nō poterat ſine illo? Sic ergo q priꝰ ī ini-
q̄tate erat frigidus: ſi poſtmodū feruore quodā pn̄iæ accē
datur: ī aliū ſibi ſpm̄ q̄ ſuū arguit & diiudicat nō dubitet
aduenīſſe. Habes hoc & in euāgelio, ubi cū loq̄reť de ſpū
quē accepturi erāt credētes in eū. Ille, inquit, arguet mū-
Ioan.16. dum de peccato. Sed quid prodeſt pœnitere de culpa &
non ſupplicare pro uenia? Neceſſe eſt ut etiā hoc ſpiritus
opereť: dulcedine quadam ſpei replens animū per quem
fiducialiter poſtules nihil hæſitans. Vis ne oſtendam tibi
etiam hoc opꝰ eſſe ſpiritusſancti? Vtiqꝫ dum abeſt ille: ta-
le aliquid in tuo ſpiritu non ueniens. Deniqꝫ ipſe eſt in
quo clamamus: abba pater: ipſe qui poſtulat pro ſanctis
gemitibus inenarrabilibꝰ. Et hæc quidē in corde noſtro.
Quid autem in corde patris? Sicut in nobis īterpellat ꝓ
nobis: ita in patre delicta donat cū ipſo patre. Aduocatꝰ
noſter ad patrē in cordibꝰ n̄ris: dn̄s noſter in corde p̄ris.
Itaqꝫ qd' poſtulamꝰ idē ipſe donat q donat ut poſtulemꝰ:
& ſicut nos erigit pia quadā fiducia: ita deum inclinat ad
nos magis pia m̄ia ſua. D Itaqꝫ ut oīno ſcias q̄a remiſ-
ſionem pc̄tōrū ſpūſctūs operať: audi qd' aliqn̄ audierunt
Ioā.20. apl'i. Accipite ſpm̄ſctm̄: quorū remiſeritis pc̄tā remittun
tur eis. Et de malo quidē declinādo ſic. Porrò ad faciēdū
bonum quid in nobis ſpiritus bonus operatur? Profecto
monet, & mouet, & docet. Monet memoriam: rationē do
cet: mouet uoluntatem. In his em̄ tribus tota cōſiſtit aīa.
Memoriæ ſuggerit bona ī cogitationibꝰ ſanctis: atqꝫ ita
ignauiam noſtram torporemqꝫ repellit. Propterea quo-
ties huiuſmodi ſuggeſtionem boni ſenſeris in corde tuo,
da honorem deo & age reuerentiā ſpirituiſctō: cuius uox
ſonat in auribus tuis. Ipſe nanqꝫ eſt q loquiť iuſtitiam. Et
Ioā.14. in euangelio habes: quia ille ſuggeret uobis omnia quæ-
cūqꝫ dixero uobis. Et aduerte quid præmiſerit. Ille doce-
bit uos oīa. Dixerā enim: q̄a docet rōnem. Multi ſiquidē
moneť ut bene faciant, ſed minime ſciunt qd agendum
ſit niſi adſit denuo gr̄a ſpūſancti: & quam īſpirat cogita-
tionem, doceat in opꝰ proferre, ne uacua in nobis ſit gra
tia dei. Sed quid? Scienti bonum, & nō facienti, pc̄tm̄ eſt
illi gr̄a. Propterea non ſolum moneri & doceri: uerūetiā
moueri & affici ad bonum neceſſe eſt: ab eo utiqꝫ ſpū qui
adiuuat infirmitatē noſtram: & ꝑ quē in cordibus noſtris
diffunditur charitas: quæ eſt bona uoluntas. Itaqꝫ cum ſic
adueniens ſpūs totam poſſederit animam ſuggerēdo: in-
ſtruendo: afficiendo: loquens ſemper in cogitationibus
n̄ris: ut audiamus & nos quid loquať in nobis dn̄s deus
ratione illuminās: uoluntatē inflammās nō tibi uidetur
q̄a totā domū impleuerint diſptitæ linguæ tāquā ignis?
Nam in his tribus ſuperius dictū eſt animā conſiſtere to-
tam. Sint autem diſpartitæ linguæ ꝓpter multiplices co-
gitationes: ſed earum multiplicitas, & uno lumine ueri
tatis: & uno charitatis feruore ſit tanquā ignis. Aut certè
domus impletio fini potius reſeruetur: quando menſurā
bonā, & cōfertam, & coagitatam, & ſupereffluentē dabūt
in ſinus noſtros. Sed qn̄ hæc erūt? Profectò cū completi
fuerint dies pētecoſtes. Fœlices uos, qui iā intraſtis qn-
quageſimā requiei, & iubileum annum. Fratres noſtros
loquor quibus, iā dixit ſpiritus, ut requieſcant à labori-
bus ſuis. Etenim hoc quoqꝫ inter eius opera reperimus.
C Duo nanqꝫ tempora celebramus fratres: quadrageſi-
mæ unum: alterum quinquageſimæ. Illud ante paſſionē:
iſtud poſt reſurrectionem: illud in compunctione cordis,
& lamētis pœnitentiæ: iſtud in deuotione ſpiritus, & al-
leluya ſolēni. Prius quidem tēpus ipſa eſt uita præſens:
poſterius uerò quietē ſanctorum ſignificat: quæ eſt poſt
mortē. Cū aūt uenerit illius quinquageſimæ finis in iu-
dicio ſcilicet & reſurrectiōe: cōpletis diebus pētecoſtes:
aderit plenitudo ſpiritus, & totā replebit domum. Plena
ſiquidē erit oīs terra maieſtate eius, qn̄ nō ſolum anima,
ſed & ipſum corpus ſpirituale reſurget: ſi tamē iuxta apo
ſtoli monitū, dum adhuc eſt animale, fuerit ſeminatum.

Eadem die pentecoſtes. Sermo. II.

Odie dilectiſſimi cæli diſtillauerunt à fa
cie dei ſynai, à facie dei iſrl': & pluuia uo-
lūtaria ſegregata eſt hæreditati xp̄i. Spi-
ritꝰ em̄ ſctūs ꝓcedēs à p̄re largiori mūere
in ſuæ maieſtatis in apl'os ſupuenit: & tri
buit eis cariſmatū dona: poſt magnificē-
tiā em̄ reſurgētis: poſt gloriā aſcendentis: poſt reſidentis
ſublimitatē: nō reſtabat niſi ut expectatio iuſtorū lætitia
adueniret: & cæli mūeribus cæleſtes hoīes implereť. Vi
de aūt ſi nō & ſentētiarū pōdere: & uerborū ordine hæc
oīa Eſaias lōgè ante prædixit. Erit (inqt) ī die illa germē Eſai.4.
dn̄i in magnificētia, & gloria: & fructꝰ terræ ſublimis: &
exultatio his qui ſaluati fuerint de iſrael. Germen dn̄i Ie-
ſus xp̄s, ſolus de mūdiſſimo cōceptus ſemine: quia & ſi in
ſilitudine carnis peccati: nō tn̄ ī carne peccati. Et ſi filius
carnis Adæ: nō tn̄ filius preuaricationis Adæ: quia non
fuit natura filius iræ: ſicut reliqui oēs q in iniquitatibus
ſunt cōcepti. Iſtud ergo germē qd' de uirga Ieſſe uirore
uirgineo pullulauit in magnificētia fuit cū reſurrexiſſet
à mortuis: q̄a tūc deus meus magnificatus es uehemēter,
cōfeſſionē, & decorē induēs: amictus lumine ſicut ueſti-
mēto. Quāta aūt aſcendētis gloria: cū medius angelorū,
& animarū ſanctarū ad patrē deduceris: & triumphatrice
palma cælis inuectus: ſuſceptū hoīem in ipſa diuinitatis
claudis idētitate? Quis cogitet (nedum loquatur) quàm
ſit fructus terræ ſublimis in conceſſu ad dexteram patris,
qd' utiqꝫ cæleſtiū oculos reuerberat naturarū: quod an-
gelicus intuitus cōtremuit nō attingit? Veniat ergo ex-
ultatio dn̄e Ieſu his q ſaluati ſunt de iſrl': apl'is tuis quos
elegiſti ante mundi conſtitutionē. Veniat ſpūs tuus bo-
nus qui ſordes abluat & infundat uirtutes: in ſpū iudicij
& ſpiritu ardoris dei. Eya igitur fratres cogitemꝰ ſuper
nos & in nos opa trinitatis ab initio mundi uſqꝫ ad finē:
& uideamus quàm ſolicita fuerit illa maieſtas: cui ammi-
niſtratio pariter & gubernatio ſeculorum incūbit: ne nos
ꝑderet in æternū. Et potēter quidē oīa fecerat: & ſapien-
ter oīa gubernabat: & utrarūqꝫ rerū tā potētiæ quàm ſa-
pientiæ ſigna manifeſtiſſima tenebantur in creatione, &
conſeruatione machinæ mūdialis. Et bonitas quidem in
deo erat: & bonitas multa nimis: ſed latebat in corde pa-
tris cumulata quandoqꝫ ſup genus filiorum Adam tp̄e Hiere.
opportuno. Dicebat tamē dn̄s. Ego cogito cogitatiōes 29.
pacis: ut mitteret nobis illū qui eſt pax noſtra: qui fecit
utraqꝫ unū: ut iam daret pacē ſuper pacē: pacem his qui
longe: & pacem his qui prope. Verbū igitur dei in ſubli-
mi cōſtitutum, ut ad nos deſcēderet propria benignitas

inuitauit,mĩa traxit:ueritas qua ſe promiſerat uẽturum
compulit:puritas uteri uirginalis ſuſcepit:ſalua uirginis
integritate potẽtia eduxit, obediẽtia in omnibus dedu-
xit:patientia armauit:charitas uerbis & maculis manife-
ſtauit. Proſſus ampliſſima mihi nũc materia & malorum
meorũ ſuppetit & bonorũ dñi mei:ut cum cogitauerim
uias meas:cõuertã pedes meos in teſtimõia ſua. Illa enim
Sapien- bona ineffabilia ſunt:quia (ut breui uerbo cuncta cõclu-
ter nos dam) nihil melius inuenire potuit unde nos redimeret
redemit ſapiẽtia dei:in oĩ ſapiẽtia ſua. Sed & mala circũdederant
ſapia. nos quorũ non erat numerus:qa peccaui (iuſtus loquit)
2. Paralipom. 36 ſup numerũ arenæ maris. Et ꝓpter nomẽ tuũ dñe ꝓpitia-
beris pc̃tõ meo,multũ eſt em̃. Miſſus eſt coluber tortuo-
Pſal. 24 ſus à diabolo ut uenenũ p aures mulieris in ipſius mẽtẽ
transfunderet:& ſic refunderet in totius poſteritatis ori-
ginẽ. Miſſus eſt interim angelus Gabriel à deo ut uerbũ
patris paurẽ uirginis in uentrẽ & mẽtẽ ipſius eructauit:
ut eadẽ uia intraret,& antidotũ qua uenenũ intrauerat.
Verè uidim⁹ gloriã eius gloriã quaſi unigeniti à patre:
qa totũ paternũ eſt qđ de corde patris Chriſtus attulit
nobis:ut nihil in filio dei niſi dulce:niſi paternũ humani
generis trepidatio ſuſpicet à plãta pedis uſq; ad uerticẽ
nõ erat in nobis ſanitas: errauerámus ab utero:in utero
dãnati antequã nati:qa de pc̃tõ & in pc̃tõ cõcepti. Chri-
ſtus ergo ibi primũ medicinã appoſuit: ubi primus uul-
neri patebat locus: & ſubſtantialiter utero uirginis illa-
pſus de ſpiritu ſancto conceptus eſt:ut cõceptionem no-
ſtrã mũdaret,quã ſpũs malus ſi nõ fecerat tñ infecerat:ut
nõ eſſet etiã in utero uita ipſius ocioſa:dum nouem mẽ-
ſibus purgat uulnus antiquũ:ſcrutans (ut dicit) uſq; ad
imum putredinem uirulentã ut ſanitas ſempiterna ſucce-
deret. Et tunc iam operabatur ſalutem noſtram in medio
Maria terræ in utero uidelicet uirginis Mariæ: quæ mirabili ꝓ
medium prietate terræ medium appellatur. Ad illam em̃ ſicut ad
terræ di- medium ſicut ad arcam dei ſicut ad rerũ cauſam:ſicut ad
citur. negociũ ſeculorũ reſpiciũt:& q in cælo habitãt & q in in-
ferno:& q nos p̃ceſſerũt:& nos q ſumus, & qui ſequent,
& nati natorũ,& qui naſcentur ab illis. Illi q ſunt in cælo
ut reſartiant:q in inferno ut eripiant:q p̃ceſſerũt ut pro-
phetæ fideles inueniant:q ſequunt ut glorificẽtur:eò bea-
tam te dicũt oẽs gñationes genitrix dei:dña mũdi:regi-
na cæli. Oẽs inquã gñationes. Sunt em̃ gñatiões cæli &
terræ. Pater ſpirituũ ait apoſtolus:ex quo oĩs paternitas
Ephe. 3. in cælo & in terra noĩatur. Ex hoc ergo beatã te dicent
oẽs gñationes: quæ oĩbus gñationibus uitam & gloriã
genuiſti. In te em̃ angeli lætitiã:iuſti gratiam:pc̃tõres ue-
niã inuenerũt in eternũ. Meritò in te reſpiciũt oculi to-
tius creaturæ:q in te & p te & de te benigna man⁹ oĩpo-
tẽtis qdqd creauerat recreauit. Placebit ne tibi dñe Ieſu,
ut dones mihi uitã tuã ſicut dediſti cõceptionẽ? qa nõ ſo-
lũ cõceptio mea imũda, ſed mors puerſa:uita piculoſa:
& poſt mortẽ reſtat mors grauior mors ſcđa. Nõ ſolum
(ait) cõceptionẽ meã,ſed & uitã meã: & hoc p ſingulos
ætatũ gradus iſantiæ,pueritiæ,adoleſcẽtiæ:iuuẽtutis ti-
bi donabo:adijciẽs mortẽ,reſurrectionẽ,aſcẽſionẽ,& miſ-
ſionẽ ſpũſc̃ti. Hoc aũt ideò ut cõceptio mea emũdet tuã
uita mea inſtruat tuã: mors mea deſtruet tuã: reſurrectio
mea præcedat,tuã:aſcẽſio mea præparet tuã:porrò ſpũs
adiuuet infirmitatem tuã. Sic em̃ planè uidebis,& uiam
per quã ambules:& cautelã qua ambules:& ad quam am-
bules manſionem. In uita mea cognoſces uitam tuam:ut
ſicut ego paupertatis & obediẽtiæ,humilitatis & patien-
tiæ:charitatis & miſericordiæ indeclinabiles ſemitas te-
nui:ſic & tu eiſdem ueſtigijs incedas,non declinãs ad de-
xteram,neq; ad ſiniſtram. In morte autem mea dabo tibi
iuſtitiã meã dirumpens iugũ captiuitatis tuæ: expugnãs
hoſtes qui ſunt in uia,uel iuxta uiam:ut non apponant
amplius nocere tibi. His autẽ cõpletis reuertar in domũ
meam unde exiui:& ouibus illis quæ in montibus remã-
ſerant:& quas propter te reliqueram ut nõ te ducerẽ ſed
reportarẽ:reddã faciẽ meã. ¶ Et ne de abſentia mea uel
murmures uel contriſteris mittã tibi ſpiritũ paracletũ: q
tibi donet pignus ſalutis:robur uitæ:ſciẽtiæ lumẽ. Pign⁹
ſalutis:ut ipſe ſpũs reddat teſtimoniũ ſpiritui tuo ꝙ filius
dei ſis:q certiſſima ſigna p̃deſtinatiõis tuæ cordi tuo im-
primat & oſtẽdat: q donet lætitiã in corde tuo,& de rore
cæli ſi nõ cõtinue tamen ſæpiſſime mentẽ tuã impinguet.
Robur uitæ ut qđ p naturã tibi eſt impoſſibile: p gratiã
eius nõ ſolũ poſſibile ſed & facile fiat:ita ut in laboribus
in uigilijs,in fame & ſiti & in oĩbus obſeruãtijs (q̃ niſi fa-
rinula iſta dulcorẽtur; prorſus mors in olla appareat) de-
lectabiliter incedas ſicut in oĩbus diuitijs. Sciẽtiæ lumẽ:
ut cũ oĩa bñfeceris:te ſeruũ inutilẽ putes:& quicquid bo-
ni in te inueneris,illi tribuas à quo omne bonum eſt ſine
quo nõ parum aliqd ſed nihil oĩno potes incipere:ne per
ficere dicã. Sic ergo ſpũs iſte in trib⁹ iſtis te docebit oĩa:
ſed oĩa quæ ad tuam pertinẽt ſalutẽ:quia i ipſis eſt plena
& abſoluta perfectio. Hoc eſt qđ per ꝓphetam idem ſpũs
dicit. Seminate uobis ad iuſtitiã:ubi pignus ſalutis oſten Oſee. 10.
ditur:metite ſpem uitæ ubi uitale robur accipitur:illumi-
nate uobis lumen ſciẽtiæ:quod uerbis proprijs ſubinfer-
tur. Vnde & ſpiritus iſte ſup apoſtolos in igne apparuit,
propter lumẽ pariter & ardorem. Quos enim repleuerit,
& ſpiritu feruere & in ueritate cognoſcere facit:quia ſola
miſericordia eſt quæ eos & præuenit & pducit. Multũ ſi-
bi de hac miſericordia undiq; contraxerat puer domini,
cũ diceret. Miſericordia eius præueniet me. Et miſericor Pſal. 58.
dia tua añ oculos meos eſt:& miſericordia tua ſubſeque- Pſal. 25.
tur me omnibus diebus uitæ meæ: & qui me coronat in Pſal. 22.
miſericordia & miſerationibus: & deus meus miſericor- Pſa. 102.
dia mea. Quàm dulciter dñe Ieſu cũ hominib⁹ cõuerſat⁹
es:quàm abũdãter multa & magna bona hoĩbus largitus
es: quàm fortiter tã indigna quã aſpera ꝓ hoĩbus paſſus
es:ita ut liceat ſuggere mel de petra:oleũq; de ſaxo duriſſi
mo. Duro ad uerba:duriore ad uerbera:duriſſimo ad cru-
cis horrenda:qa in oĩbus his ſicut agnus coram tendẽte
ſe obmutuit: & nõ aperuit os ſuũ. Vides igit quàm uerũ
dixerit ille q dixit:dñs ſolicitus eſt mei. Pater ut ſeruũ re- Pſal. 29.
dimat,filio non parcit:filius ſeipſum libentiſſimè tradit:
ſpm̃ ſanctum uterq; mittit:& ipſe ſpũs poſtulat pro nobis
gemitibus inenarrabilib⁹. O duri & indurati & obdura-
ti filij Adam,quos nõ emollit tãta benignitas:tãta flãma
tam ingens ardor amoris: tam uehemens amator: qui
pro uilibus ſarcinulis tã precioſas merces expendit. Nõ
em̃ corruptibilibus auro uel argẽto redemit nos:ſed pre
cioſo ſanguine ſuo quẽ effudit abunde:qa largiter undæ
ſanguinis de corpe Ieſu p quinq; partes emanauerũt. Quid
ultra debuit facere & non fecit? Illuminauit cæcos, redu
xit erroneos:recõciliauit reos:iuſtificauit impios:trigin-
ta & tribus annis ſup terrã uiſus,cũ hoĩbus conuerſatus:
pro hoĩbus mortuus:q de cherubin & ſeraphin & oĩbus
angelicis uirtutib⁹ dixit & facta ſunt:cui ſubeſt cũ uolue
rit oĩa poſſe. Quid ergo à te q̃rit qui tãta ſolicitudine te Nota.
q̃ſiuit:niſi te ſolicitũ ãbulare cũ deo tuo? Hãc ſolicitudi-
nẽ nõ facit niſi ſpũſc̃tũs q ſcrutat ꝓfunda pectorũ nr̃orũ:
diſcretor cogitationũ & intẽtionũ cordis: q nec minimã
paleam intra cordis qđ poſſidet habitaculũ patitur reſi-
dere; ſed ſtatim igne ſubtiliſſime circunſpectionis exurit
ſpũs dulcis & ſuauis q noſtrã uolũtatẽ flectat:imo erigat
& dirigat magis ad ſuam:ut eam & ueraciter intelligere,
& feruenter diligere:efficaciter implere poſſimus.

Item in eadem ſolennitate. Sermo. III.

QVàm libẽter uobis cõicem ſi quid mihi ſupna
dignatione ſenſero inſpiratũ: nouit ſpũs ipſe:
cuius hodie ſolennitatem,& ſolennitatẽ præci
puam celebramus:utinã deuotiõe p̃cipua. Ipſe
eſt em̃ dilectiſſimi q uos ſedere facit nõ ſolũ i ciuitate:ſed
& in domo una,ut ſedeat ſup ſedẽtes: ut requieſcat ſup hu-
miles & trementes ad ſermones ſuos. Ipſe eſt qui uirgini
obũbrauit:apl'os roborauit:ut & uirgineo corpori tem-
peraret deitatis acceſſum:& apl'os indueret uirtute ex al-
to,feruentiſſima.ſ.charitate. Hanc nimirum apoſtolicus
ille chorus

ille chorus loricã ſeſe induit ſicut gigas ad faciẽdã uindi
ctã in nationibus:increpationes in pplis:ad alligãdos re-
ges eorũ in cõpedib⁹: & nobiles eorũ in manicis ferreis.
Quia em̃ in domũ fortis,ligare eũ & uaſa eius diripere ni
tebant,op⁹ erat fortitudine ampliori. Alioqn quã multũ
erat ad ipſos ut de morte triũpharẽt: & ne ipſe qdẽ portæ
inferi p̃ualerent aduerſus eos:ſi nõ uigeret in eis q̃ in eis
uinceret dilectio fortis ut mors:dura ſicut infernus æmu
latio? Hũc ſibi zelũ imbiberãt cũ uino ebrij putarent. Et
uerè ebrij uino:ſed nõ eo quo ab icredulis ebrij credebã
tur. Planè iquã ebrij ſed uino nouo qđ ueteres qdẽ utres
nec mererent accipe:nec cõtinere ualerẽt. Hoc em̃ uinũ
uera illa uitis fuderat de excelſo:uinũ lætificãs cor:nõ ſta
tũ mẽtis euertẽs:uinũ germinãs uirgines: nõ apoſtatare
faciẽs etiã ſapiẽtes. Nouũ uinũ ſed habitãtibus ſup terrã.
Nam in cælis quidẽ olim copioſiſſime redundabat nõ in
utrib⁹ nec in teſteis uaſis ſed in cella uinaria:in ſpiritali-
bus apothecis. Fluebat p uicos & plateas oẽs illius ciui-
tatis uinũ in quo lætitia cordis,nõ carnis luxuria eſt: nã
terrigenæ & filij hoĩm uinũ eiuſmodi nõ habebãt. Sic igi
tur cælũ qdẽ uino ꝓprio fruebat qđ terra interim neſcie-
bat:ſed nec ipſa quidẽ terra penit⁹ inops carne xp̃i gloria-
bat:cui⁹ p̃ſentiã nihilominus cælũ ſitiebat. Quidni fide-
liſſimũ fieret gratiſſimũ cõmerciũ inter cælũ & terrã:iter
ãgelos & apl'os ut exhiberet illis caro xp̃i:iſtis uinũ cæli:
eſſetq; in terra ſpũs:caro in cælis: ac deinceps oĩa oĩbus
Ioan. 16. cõia in æternũ. Niſi,inqt,ego abiero paraclet⁹ nõ ueniet
ad uos. Hoc eſt dicere. Si nõ dederitis qđ amatis:non ha-
bebitis qđ deſideratis. Expedit ergo uobis ut ego uadã:
uos quoq; de terra ad cælũ:de carne ad ſpm̃ trãſlatur⁹:fi-
lius em̃ ſpũs:pr̃ ſpũs:ſpũs ſc̃tũs ſpũs eſt. Deniq; ſpũs ante
faciẽ nr̃am Chriſt⁹ dñs:ſed & pr̃ qa ſpũs eſt tales q̃rit ado
ratores q adorẽt eũ in ſpũ & ueritate. Spũs tñ ſc̃tũs quaſi
ſpecial'r ſpũs dicit: ꝙ ab utroq; ꝓcedat firmiſſimũ & idiſ
ſolubile uinculũ trinitatis:tanquã ꝓprie ſc̃tũs ꝙ ſit donũ
Rom. 11. pr̃is & filij:oẽm ſc̃tificãs creaturã:quãuis pr̃ quoq; & ſpũs
& ſc̃tũs:itemq; & filius & ſpũs & ſc̃tũs ſit. Ex quo oĩa,per
quẽ oĩa,in quo oĩa,ait apl's. Tria in magno huius mundi
ope cogitare debem⁹:uidelicet quid ſit:quõ ſit:ad qd ſit
conſtitutus. Et in eſſe qdẽ reũ inæſtimabilis potẽtia com-
mendat ꝙ tam multa, tam magna, tam multipliciter tam
magnificè ſunt creata. Sanè i modo ipſo ſapiẽtia ſingula
ris elucet:quòd hæc quidem ſurſum: hæc uerò deorſum:
hæc in medio ordinatiſſimè ſint locata. Si uerò ad qd fa-
ctus ſit mediteris:occurrit tã utilis benignitas:tam beni
gna utilitas:q̃ etiã ingratiſſimos quoſq; multitudine &
magnitudie bñficiorũ poſſit obruere. Potẽtiſſime ſiqdẽ
ex nihilo omnia,ſapiẽtiſſime pulchra,benigniſſime utilia
ſunt creata. Veruntñ & fuiſſe nouim⁹ ab initio & adhuc
multos eſſe uidemus in filijs hoĩm:q in bonis inferiorib⁹
ſenſibilis mundi huius,tota ſenſualitate depreſſi:totos ſe
dederunt his quæ facta ſunt,quonã mõ uel ad quid facta
ſint negligentes. Quid iſtos, niſi carnales dicamus? Pau-
ciſſimos eſſe iam arbitror: legimus tñ nõnullos quãdoq;
fuiſſe: qbus ſummum ſtudium fuit atq; unica ſolicitudo
modũ & ordinẽ iueſtigare factorum:adeò ut pleriq; non
mõ utilitatẽ rerũ pquirere diſſimulauerĩt:ſed & ipſas ma-
gnanimiter ſpreuerint: cibo paruiſſimo uiliſſimoq; con-
tẽti. Ipſi qdẽ ſeſe philoſophos uocãt:ſed à nobis curioſi
& uani rectius appellant. Vtriſq; igit ſucceſſerũt uiri pru
dẽtiores:qui nimirum & quæ facta ſunt & quomodo fc̃tã
ſunt tranſilientes: intenderunt aciẽ mẽtis:ut ad qd facta
ſunt uiderẽt. Nec latuit eos:qm̃ oĩa propter ſemetipſum
fecit deus:oĩa propter ſuos. Aliter tamen ꝓpter ſe, aliter
ꝓpter ſuos:in eo qppe qđ dicit oĩa ꝓpter ſe,p̃ueniens cõ
mẽdat origo:in eo aũt qđ dicit oĩa ꝓpter ſuos:magis ex-
primit fruct⁹ ſequẽs. Oĩa fecit ꝓpter ſemetipſum,gratui-
ta uidelicet bõitate:oĩa ꝓpter electos ſuos: p eorũ.ſ.utili
tate,ut illa qdẽ efficiẽs cauſa ſit:hæc finis. Hi ſunt ſpũales
uiri ſic utẽtes hoc mũdo tãquã nõ utẽtes:ſed in ſimplici-
tate cordis ſui q̃rẽtes deũ:ne illud qdem magnopẽ ueſti-
gãtes quonã mõ mũdialis hæc machina uolueret: primi
uoluptate:ſecundi uanitate:tertij ueritate impleti. Gau-
deo uos eſſe de hac ſchola:de ſchola uidelicet ſpirit⁹: ubi
bonitatẽ,& diſciplinã,& ſciẽtiam diſcatis: & dicatis cũ
ſc̃tõ. Sup oẽs docẽtes me intellexi. Quare inquã? Nũqd Pſal. 118.
qa purpura & byſſo me indui:& qa lautiorib⁹ epl'is abũ-
daui? Nũqd qa Platonis argutias, Ariſtotelis uerſutias
intellexi:aut ut intelligerẽ laboraui? Abſit inquã:ſed qa
teſtimõia tua exq̃ſiui. Fœlix q in hoc ſc̃ti ſpũs thalamo cõ
morat:ut poſſit intelligere triplicẽ illũ ſpm̃:de quo idem
ipſe puer dñi ſup ſeniores intelligẽs clamabat & decãta-
bat. Ne ꝓijcias me à facie tua:& ſpm̃ ſc̃tm̃ tuũ ne auferas Pſal. 50.
à me. Cor mũdũ crea in me deus:& ſpm̃ rectũ innoua in
uiſceribus meis. Redde mihi lætitiam ſalutaris tui: & ſpũ
principali cõfirma me. Spm̃ ſc̃tm̃ intellige ꝓprio noĩe de-
ſignatũ. Rogat ergo ne ꝓijciat à facie eius tanquã aliqd
immũdũ:qa ſpũs iſte odit ſordes:nec habitare poterit in
corpe ſubdito pc̃tis. Cui em̃ ꝓpriũ eſt pc̃tã repellere: ipſi
& ꝓpriũ eſt pc̃tã odiſſe:nec in uno domicilio pariter mo-
rabunt tãta mũditia,& imũditia tãta. Recepto ergo ſc̃tõ
ſpũ p ſc̃timoniã:ſine qua nemo uidebit deũ: audet qs fa-
ciẽ ei⁹ apparare tãquã lotus & mũdus:utpote q cõtineat
ſe ab oĩ malo:& q actiões etſi nõ cogitatiões frenauerit.
Sed qa puerſæ & immũdæ cogitatiões ſeparãt à deo: orã
dum eſt ut cor mundum creetur in nobis:qđ utiq; fiet ſi
ſpũs rectus fuerit in nr̃is uiſcerib⁹ inouatus. Spm̃ rectũ
(qđ ait) filio põt nõ incõueniẽter aptari:q nos ueterem
hoĩem exuẽs nouũ induit:q nos renouauit in ſpũ mẽtis
nr̃æ tãquã in uiſcerib⁹ nr̃is:ut cogitem⁹ quæ ſunt:ut am
bulem⁹ in nouitate ſpũs,& nõ in literæ uetuſtate. Forma
em̃ rectitudinis de cælis attulit,reliquit in terris:imiſcẽs
ſanè & mittẽs dulcedinẽ rectitudini i oĩbus opibus ſuis:
ſicut de eo idẽ ipſe p̃dixerat. Dulcis & rectus dñs:ꝓpter Pſal. 24
hoc legẽ dabit delinquẽtib⁹ in uia. Caſtigato ergo cor-
pore p ſanctitudinẽ operũ:mũdato corde uel potius in-
nouato p rectitudinẽ cogitationũ reddit lætitia ſaluta-
ris:ut iã lumine uultus dei ambules:& in noĩe eius exul-
tes tota die. Quid igitur reſtat:niſi ut ſpũ principali cõ-
firmeris? Patrẽ intellige ſpiritũ principalẽ: nõ ꝙ maior:
ſed ꝙ ſolus à nullo:cũ ab eo ſit fili⁹:ſpũs ſc̃tũs ab utroq;.
In quo aũt cõformatio hæc niſi in charitate? Aut quod
donũ aliud tam dignũ patre:quod munus aliud tam pa-
ternũ? Quis nos (ait apl's) ſeparabit à charitate Chriſti? Rom. 8.
Tribulatio,an anguſtia,an fames,an nũditas,an pericu-
lũ,an gladius? Certi ſitis:quia neq; mors,neq; uita,neq;
cætera alia quæ apoſtol⁹ tã multipliciter quàm audacter
enumerat,poterunt nos ſeparare à charitate dei: quæ eſt
in xp̃o ieſu. Nunqđ nõ hoc cõfirmationẽ ab oĩ huius ſen
tẽtiæ parte demõſtrat? Scis uas tuũ poſſidere in ſanctifi-
catione & honore,& nõ in paſſione deſiderij:ſpm̃ ſanctũ
accepiſti tibi. Vis ut quæcũq; tibi uis ab hoĩbus fieri tu
quoq; facias illis:& qđ tibi fieri nõ uis alij ne feceris:ſpi-
ritũ rectũ ad opus ꝓximi ſuſcepiſti. Hæc eſt em̃ rectitu-
do quã lex utraq; cõmẽdat:& quæ naturæ indita eſt: &
quæ tradita p ſcripturã. Iã ſi in utroq; bono & i his quæ
ad utrũq; ptinẽt firmiter pſeueras: principalẽ ſpm̃ (quẽ
ſolũ deus approbat) recepiſti. Alioquin quæ modo ſunt
modo non ſunt:is qui uerè eſt,nõ acceptat: nec in cadu-
cis iſtis,ſibi poteſt æternitas cõplacere. Itaq; ſi deſideras
ut in te deus eligat partẽ ſibi:eſto ſolicitus ſicut tibi ſpi-
ritũ ſanctum,ſicut proximo ſpiritum rectum:ſic ei quoq;
tanquã uero principi,& patri ſpirituum ſpm̃ pricipalem
exhibere. Verè multiplex ſpiritus qui tam multipliciter
filijs hominum inſpiratur:ut non ſit qui ſe abſcõdat à ca-
lore eius. Siquidẽ cõceditur eis ad uſum: ad miraculum;
ad ſalutem,ad auxilium,ad ſolaciũ,ad feruorẽ. Ad uſum
quidem uitæ,bonis & malis, dignis ſimiliter & indignis
communia bona abundantiſſimè tribuens: ita ut uidea-
tur hic diſcretionis limitem non tenere. Ingratus: qui in
his quoq; beneficium ſpũs nõ agnoſcit. Ad miraculũ in
ſignis & ꝓdigijs:in uarijs uirtutibus quas p quorũlibet